

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การศึกษาสถานภาพการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุในงานส่งเสริมการเกษตร

ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2533

STUDY ON SITUATION OF PRODUCTION AND UTILIZATION
OF AUDIO-VISUAL CHANGWAT AYUTHAYA IN 1990

โดย

นายถิษฐ์ พิศประเทือง

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับสูง

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ มีนาคม พ.ศ. 2533

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

10.../102/33

(อาจารย์ณัฐิต แววศรีห้อง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

20.../102/33

(อาจารย์ศุภสมบูรณ์ อังรัตนากร)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

20.../102/33

(อาจารย์สนอง นิลเท็ชร)

หัวหน้าภาควิชา

[Signature]

23.../102/33

(อาจารย์แสนฉัตร ทรงทรงเกียรติ)

รฟ.
ท.3117

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13777

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาสถานการณ์การผลิตและการใช้วัสดุทัศนวิสตในงานส่งเสริมการเกษตร

ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2533

STUDY ON SITUATION OF PRODUCTION AND UTILIZATION

OF AUDIO-VISUAL CHANGWAT AYUTHAYA IN 1990

T096188

โดย

นายณัฐกร พิศประเทือง

รฟ.
๑๖๓๑๓
2533

เสนอ

เลขทะเบียน **96188**
วันเดือนปี 2 JUN 2003

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความร่วมมือแห่งปรัญญาวិทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสถานภาพการผลิตและการใช้ไส้ตทัศน์วัสดุในงานส่งเสริม
การเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในเขตจังหวัดพระนครศรี
อยุธยา ปี 2533

โดย : นายณัฐ พิศประเทือง

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ..... 10/11/33.....

(อาจารย์ณัฐ แววศรีเมือง)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพทางด้านการผลิตและการใช้
ไส้ตทัศน์วัสดุ และปัญหาการผลิตไส้ตทัศน์อุปกรณ์ในงานส่งเสริมการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
การเกษตร ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระดับตำบล ใน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 50 ราย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ส่ง
ทางไปรษณีย์ ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ
และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เพื่อจัดอันดับความสำคัญและเปรียบเทียบข้อมูล มีผลการศึกษาโดยย่อ
ดังนี้

รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุอยู่ในช่วง
28-30 ปี มีอายุเฉลี่ย 33.5 ปี อายุการทำงานอยู่ในช่วง 6-8 ปี เป็นส่วนใหญ่ มีอายุการ
ทำงานเฉลี่ย 8.5 ปี พื้นฐานความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง และระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร
มาก่อน เข้ามาทำงานในกรมส่งเสริมการเกษตร ระหว่างการศึกษาในสถาบัน เคยเรียนวิชา
ไส้ตทัศน์ศึกษา และส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมและดูงานด้านไส้ตทัศน์ศึกษา

สถานภาพการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่าไส้ตทัศน์
วัสดุที่นำไปใช้ในงานส่งเสริม เจ้าหน้าที่ได้รับมาจากหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัด วัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการผลิตโสตทัศนวัสดุส่วนใหญ่ได้มาจากงบประมาณในหน่วยงานซื้อมา กรณีในการผลิตโสตทัศนวัสดุต้องใช้ง่ายและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายใกล้เคียงกัน ปัญหาที่ประสบส่วนใหญ่คือขาดงบประมาณเพื่อนำมาซื้อวัสดุ ที่ใช้ในการผลิต การผลิตโสตทัศนวัสดุยึดถือหลักการตั้งจุดมุ่งหมายก่อนการผลิต

การใช้โสตทัศนวัสดุในการส่งเสริม เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้งบประมาณมีการนำโสตทัศนวัสดุไปใช้ในการฝึกอบรม เกษตรกร กรณีการใช้โสตทัศนวัสดุจะใช้อย่างมีระบบตามแผนที่วางไว้ สาเหตุสำคัญที่ใช้โสตทัศนวัสดุเพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ คือ ในหน่วยงานนั้นมีโสตทัศนอุปกรณ์ ให้เลือกใช้บ้าง ส่วนใหญ่จะใช้เวลาผลิตและเอกสารสิ่งพิมพ์เป็นโสตทัศนวัสดุในงานส่งเสริมการเกษตร

ด้านข้อคิด เห็นและข้อ เสนอแนะของ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พอดีสรุปได้ ดังนี้ คือ โสตทัศนอุปกรณ์ มีความจำเป็นต่อการนำไปใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรมาก ช่วยทำให้เกษตรกรมีความสนใจดีขึ้น ไม่เกิดความ เบื่อหน่าย ประหยัดเวลาในการสอน ปัญหาที่ประสบส่วนใหญ่เป็น เรื่องงบประมาณในการจัดซื้อโสตทัศนวัสดุของหน่วยงานมีน้อยไม่เพียงพอ และควรมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ เกี่ยวกับการใช้การจัดทำโสตทัศนวัสดุ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดทักษะในด้านโสตทัศนวัสดุ การจะ เริ่มงบประมาณด้านวัสดุที่จะใช้ในการผลิตให้กับหน่วยงานให้มากขึ้น ควรส่งเสริมให้มีการผลิตโสตทัศนวัสดุอย่างง่าย ราคาถูก ที่สามารถผลิตขึ้นเองได้ เช่น ภาพผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ โดยให้เนื้อหาตรงกับสภาพท้องถิ่นให้มากที่สุด และควรจัดให้มีศูนย์โสตทัศนศึกษาขึ้นในระดับจังหวัด เพื่อ เป็นศูนย์รวมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการบริการด้านโสตทัศนวัสดุรูปแบบต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ภายในจังหวัด สำหรับข้อ เสนอแนะในการศึกษารังต่อไม่ ควรศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่จังหวัดอื่นด้วย เพื่อ เปรียบเทียบกันและศึกษาว่าสื่อชนิดใดมีประสิทธิภาพมากที่สุด การยอมรับของ เกษตรกรที่มีต่อสื่อชนิดต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลายท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์ณัฐคิด แววศรีผ่อง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางมาตั้งแต่ต้น ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณอย่างยิ่ง อีกทั้งอาจารย์สนอง นิลเพชร และอาจารย์ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร ซึ่งช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการตรวจทวนแก้ไข รวมถึงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ท่านสุดท้ายที่จะกล่าวถึงและเป็นผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตของข้าพเจ้าคือ บิดามารดาผู้ให้กำเนิด ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษามาโดยตลอด ดังนั้นหากการศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จมีบ้างนั้นก็คงเนื่องมาจากการกระทำของบิดามารดาให้กำเนิด แต่หากเกิดการผิดพลาดประการใดขึ้น เป็นเพราะความบกพร่องของข้าพเจ้าผู้ดำเนินงานของ

ณัฐ พิศประ เเทือง

มีนาคม 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตการศึกษา	2
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 โครงสร้างทางทฤษฎี	5
การตรวจเอกสาร	5
บทที่ 3 วิธีวิจัย	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	18
การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	18
วิธีการเก็บข้อมูล	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	19
บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิจารณ์ผล	20
รายละเอียดส่วนตัว	20
สถานภาพการผลิต	26
การใช้โสตทัศนวัสดุในงานส่งเสริม	31
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	43
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	44
สรุป	44
ข้อเสนอแนะ	45
เอกสารอ้างอิง	47
ภาคผนวก	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	20
2	อายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	21
3	อายุราชการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	22
4	วุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	23
5	ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร ในกรมส่งเสริมการเกษตร	24
6	ประสบการณ์การศึกษารวิชาไฮโดรโปนิกส์ในระดับศึกษา ในสถาบันการศึกษา	25
7	การมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านไฮโดรโปนิกส์	25
8	แหล่งที่มาของไฮโดรโปนิกส์	26
9	วัสดุที่ใช้ในการผลิตไฮโดรโปนิกส์	27
10	เกณฑ์ที่ใช้ในการผลิตไฮโดรโปนิกส์	28
11	ปัญหาในการผลิตไฮโดรโปนิกส์	29
12	วิธีการผลิตไฮโดรโปนิกส์	30
13	การเตรียมการใช้ไฮโดรโปนิกส์	31
14	ลักษณะการใช้ไฮโดรโปนิกส์ในงานส่งเสริม	32
15	เกณฑ์ในการใช้ไฮโดรโปนิกส์	33
16	วัสดุประสงค์ที่ใช้ไฮโดรโปนิกส์ประกอบการส่งเสริม	34
17	ปัญหาในการใช้ไฮโดรโปนิกส์	35
18	ความถี่ของการใช้ไฮโดรโปนิกส์ในการส่งเสริม	36
19	จำนวนไฮโดรโปนิกส์	39
20	ความจำเป็นและความเหมาะสมของไฮโดรโปนิกส์ในงานส่งเสริม	41
21	สภาพท้องถิ่นที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ไฮโดรโปนิกส์	42
22	ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดหาไฮโดรโปนิกส์	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและมีเนื้อหาของการศึกษา

การใช้สื่อเพื่อการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ เป็นวิทยาการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีไปยังเกษตรกร เจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมการเกษตร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการในการสื่อความหมาย

ปัจจุบันสื่อการศึกษา หรือสื่อทัศนูปกรณ์ ทางการศึกษา มีความสำคัญ ในการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร ซึ่งการเกษตรถือได้ว่าเป็นรากฐานทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ตั้งแต่โบราณกาลตราบจนทุกวันนี้ และยังคงเป็นต่อไปในอนาคต วิทยาการทางการเกษตรได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองทางด้าน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สอดคล้องกับการเพิ่มประชากรของโลก ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาเกษตรกรในอาชีพทางการเกษตรให้มีความรู้ ความชำนาญ ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่องานเกษตรกรรม ซึ่งการให้การศึกษาแก่เกษตรกรในรูปแบบของการส่งเสริมนี้มีลักษณะแตกต่างออกไปจากการศึกษาทั่วไป เช่น ไม่มีหลักสูตรแน่นอน ไม่มีสถานที่แน่นอน ผู้เรียนประกอบด้วยบุคคลที่แตกต่างกัน (เพศ วัย การศึกษา ฯลฯ) จึงจำเป็นต้องหาวิธีการสื่อความหมายและเครื่องมือมาใช้ ในการถ่ายทอดเผยแพร่ความรู้ ความคิด ความชำนาญ เทคโนโลยีและศิลปวิทยาต่างๆ เพื่อให้การถ่ายทอดนั้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและการเปิดรับของตัวเกษตรกร อีกทั้งยังเป็นผลดีต่อนักวิชาการและนักส่งเสริมในความ เชื่อถือความสามารถในเชิงถ่ายทอดและความเป็นผู้ชำนาญการในสายตรงของเกษตรกรผู้รับการถ่ายทอด

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการผลิตและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์มาใช้เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจตลอดจนการถ่ายทอด เทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ ดังนั้นจึงได้พิจารณาว่าปัญหาที่สืบมาทำการวิจัย การวิจัยครั้งนี้จึงต้องทำการศึกษาถึง สถานภาพการผลิตและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้วัสดุทัศนวิสัย ในงานส่งเสริมการเกษตร วามีสภาพ เช่นไร และมีปัญหาอุปสรรคอย่าง
ไร อันจะเป็นข้อ เสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานด้านนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางการผลิต วัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริมการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร
2. เพื่อศึกษาสถานภาพทางการใช้วัสดุทัศนวิสัย ในงานส่งเสริมการ เกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร
3. เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้วัสดุทัศนวิสัย ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อจะได้ทราบถึงสถานภาพทางการผลิต วัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริมการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร
2. เพื่อจะได้ทราบถึงสถานภาพการใช้วัสดุทัศนวิสัย ในงานส่งเสริมการ เกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร
3. เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาการผลิตและการใช้วัสดุทัศนวิสัย ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร
4. ผลที่ได้จากการศึกษา วิจัย จะเป็นแนวทางในการศึกษา วิชาที่เกี่ยวข้องกับ วัสดุทัศนศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ทำการศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร ระดับตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. 2533 เก็บหน้าผาดึกษา รวมทั้งสิ้น 10 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงาน เกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.	สำนักงาน เกษตรอำเภอสนา	จำนวน	6	คน
3.	สำนักงาน เกษตรอำเภอบางบาล	จำนวน	5	คน
4.	สำนักงาน เกษตรอำเภอบางปะอิน	จำนวน	7	คน
5.	สำนักงาน เกษตรอำเภอบางปะหัน	จำนวน	3	คน
6.	สำนักงาน เกษตรอำเภอมหาราช	จำนวน	4	คน
7.	สำนักงาน เกษตรอำเภอม้านแพรก	จำนวน	2	คน
8.	สำนักงาน เกษตรอำเภอท่าเรือ	จำนวน	2	คน
9.	สำนักงาน เกษตรอำเภอภาชี	จำนวน	2	คน
10.	สำนักงาน เกษตรอำเภอนครหลวง	จำนวน	5	คน
11.	สำนักงาน เกษตรอำเภออุทัย	จำนวน	5	คน
12.	สำนักงาน เกษตรอำเภอผักไห่	จำนวน	3	คน
13.	สำนักงาน เกษตรอำเภอบางซ้าย	จำนวน	4	คน
14.	สำนักงาน เกษตรอำเภอลาดบัวหลวง	จำนวน	4	คน
15.	สำนักงาน เกษตรอำเภोजึงน้อย	จำนวน	3	คน
16.	สำนักงาน เกษตรอำเภอบางไทร	จำนวน	6	คน

นิยามศัพท์

สถานภาพ หมายถึง สภาพที่ผลิต และใช้ผลิตภัณฑ์วัสดุในขณะนั้นตามที่เป็นอยู่จริง

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง อุปกรณ์การสอนทั้งหลาย อาจเป็นวัสดุหรือเครื่องมือที่นักส่งเสริมใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมและเผยแพร่ เช่น แผนภูมิ ภาพผลิต เป็นต้น รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นการนำเอาวัสดุ หรือเครื่องมือต่างๆ มาใช้ร่วมกัน เช่น การจัดนิทรรศการ การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง วัสดุที่นำมาใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมเผยแพร่ ซึ่งอาจเป็นการใช้วัสดุเพียงอย่างเดียว เช่น การผลิต ป้ายนิเทศ หรือวัสดุที่ดัดแปลงนำมาใช้พร้อมกับอุปกรณ์ เช่น ฟิล์มภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โสตทัศนศึกษา หมายถึง วิชาที่สอนเกี่ยวกับการผลิต การเลือกและการใช้วัสดุ
อุปกรณ์การสอน รวมถึงเทคนิคทางการสอน โดยการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับหนังสือ เป็น
สำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการตรวจเอกสารออกเป็น 2 ส่วนคือ

ก. บทความทางวิชาการ

ข. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. บทความทางวิชาการมีขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของไสตท์ทศนุปรกรณ์โรงงานส่งเสริมการเกษตร
2. ประเภทของไสตท์ทศนุปรกรณ์โรงงานส่งเสริมการเกษตร
3. การเลือกใช้ไสตท์ทศนุปรกรณ์โรงงานส่งเสริมการเกษตร
4. ประโยชน์ของไสตท์ทศนุปรกรณ์โรงงานส่งเสริมการเกษตร
5. การร่วมมือเข้าด้วยกันและการใช้ไสตท์ทศนุปรกรณ์โรงงานส่งเสริมการเกษตร

1. ความสำคัญของไสตท์ทศนุปรกรณ์โรงงานส่งเสริมการเกษตร

พงษ์ศักดิ์ (2527 : 95) ได้กล่าวว่า ไสตท์ทศนุปรกรณ์นั้นมีความสำคัญต่อ

การส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เพราะการส่งเสริมหรือถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่เกษตรกร ย่อมอาศัย เครื่องมือไสตท์ทศนุปรกรณ์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรับรู้และเข้าใจของเกษตรกรได้ ความสำคัญของไสตท์ทศนุปรกรณ์จึงพอสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดความเข้าใจในข่าวสารอย่างดียิ่งขึ้น
2. ทำให้เกิดผู้รับข่าวสารเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น
3. ทำให้ผู้รับข่าวสารสามารถจดจำได้ดี
4. เสริมทักษะ (SKILL) และประสิทธิภาพให้มากขึ้น
5. สามารถประหยัดเวลาในการสร้างความเข้าใจเป็นอย่างดี

วิจิตร (2527 : 208) ได้กล่าวว่า ไสตท์ทศนุปรกรณ์มีความสำคัญและจำเป็น

ในโรงงานส่งเสริมการเกษตร เป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์เรานำมาใช้ไสตท์ทศนุปรกรณ์ของตนได้เพียงอย่างเดียว ให้ได้เห็นด้วย จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ทำให้สามารถสอนได้เร็ว ไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องใช้เวลาอธิบายมากสามารถเข้าใจและทำได้เร็วกว่า

2. ประเภทของวัสดุอุปกรณ์ในงานส่งเสริมการเกษตร

เอกสารประกอบการฝึกอบรม (2525 : 67-69) ได้กล่าวคือ ประเภทของ วัสดุอุปกรณ์ แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้ 2 ประเภท คือ

1. แบ่งตามวัสดุที่จะนำมาใช้ในการผลิต วัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีวัสดุมากมาย หลายชนิดด้วยกันที่ใช้ผลิตวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษ ไม้ ไม้อัด กระจก พลาสติก ผ้า โลหะ และวัสดุต่างๆ ที่ใช้ผลิตวัสดุอุปกรณ์นานาชนิด เรียงแบ่งออกได้หลายลักษณะ ดังนี้

1.1 วัสดุทึบแสง ได้แก่ วัสดุที่แสงไม่สามารถผ่านได้ ใช้ในกรณีที่มีแสงสว่างภายนอกมากพอ และกลับกลายคนที่ไมากจนเกินไป ซึ่งได้แก่ กระดาษ ชอร์ด ไม้อัด เป็นต้น

1.2 วัสดุโปร่งแสง ได้แก่ วัสดุโปร่งแสง ที่แสงสามารถผ่านได้เมื่อจะใช้จำเป็นต้องใช้เครื่องฉายและจอรับภาพ และจะต้องมีความมืดเพียงพอเหมาะสำหรับผู้ชมจำนวนมาก เพราะเราสามารถปรับภาพให้มีขนาดเล็ก-ใหญ่ ได้ตามใจชอบ เช่น แผ่นโปร่งแสง สไลด์ เป็นต้น

1.3 วัสดุมีทรง ได้แก่ วัสดุที่สร้างขึ้นในผู้ดูสามารถได้ เห็นสัดส่วนที่แท้จริง ทั้งส่วนกว้าง ยาว ลึก สามารถจับต้องได้ เช่น ของจริงและหุ่นจำลอง เป็นต้น สำหรับหุ่นจำลองยังแบ่ง เป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1.3.1 หุ่นจำลองแสดงรูปร่างภายนอก หุ่นจำลองแบบนี้ต้องการแสดงเพียงรูปร่าง หรือตรวจทรงภายนอกเพียงคร่าวๆ เท่านั้น เพื่อให้ได้รับความเข้าใจโดยทั่วไป รายละเอียดต่างๆที่ไม่จำเป็นก็ตัดทิ้งไป

1.3.2 หุ่นจำลองเท่าของจริง มีขนาดรูปร่าง รายละเอียดทุกอย่างเท่าของจริงทุกประการ เช่น หุ่นจำลองสมองคน ผลไม้ต่างๆ

1.3.3 หุ่นจำลองแบบขยายหรือแบบย่อ แบบนี้จัดทำขึ้นเมื่อไม่ต้องการนำของจริงมาเขียนกันในห้อง

1.3.4 หุ่นจำลองแบบแยกส่วน

1.3.5 หุ่นจำลองแบบผ่าซีก แสดงให้เห็นลักษณะภายในว่ามีส่วน

ประกอบอย่างไร เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.6 ทุนจำลองแบบเคลื่อนไหว ทำงานได้

1.4 วัสดุ เครื่องเสียงในกรณีที่มีผู้ฟังจำนวนมาก ถ้าใช้เสียงพูดตามปกติ อาจไม่ทั่วถึง หรือไม่ชัดเจนพอ หรือผู้พูดกับผู้ฟังอยู่ไกลเกินไปหรือใช้ในกรณีที่ เราต้องบรรยาย เรื่อง เดียวซ้ำ โดยไม่จำกัด เวลา

1.5 วัสดุ เครื่องแสง ในกรณีผู้ฟังจำนวนมาก การใช้ภาพผลึกหรือ กระดานจะไม่พอเพียง ต้องการให้ผู้ดู เห็นภาพการเคลื่อนไหว

2. แบ่งตามลักษณะการประดิษฐ์ ออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

2.1 ภาพลายเส้น เป็นวิธีการเขียนภาพด้วยดินสอดำ ดินสอสีการ เขียนภาพบางประเภทไม่ต้องใช้สีมีอนานัก

2.2 ภาพถ่าย เป็นภาพที่แสดงความเป็นจริงตามธรรมชาติได้ตรง และถูกต้องมากที่สุด

2.3 แผนภูมิ เป็นวัสดุภาพที่ใช้ในการอธิบาย เรื่องราวต่างๆ ในรูป สัญลักษณ์หรือภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย อาจมีคำบรรยายสั้นๆ ประกอบด้วยก็ได้

2.4 แผนสถิติ คือวัสดุภาพที่ทำขึ้นใช้แทนที่เป็นตัวเลขใช้สำหรับแสดงความสัมพันธ์ หรือการเปลี่ยนแปลงระหว่างปริมาณและ เวลาที่ล่วงไป

2.5 แผนภาพ คือ ภาพลายเส้นที่เขียนขึ้นอย่างง่าย ๆ เพื่อแสดง ลักษณะหรือโครงสร้าง หรือส่วนประกอบของสิ่งของ

2.6 แผนที่ เป็นแผนภูมิอีกแบบหนึ่งที่แสดงสัญลักษณ์ของพื้นผิวโลก แสดงสัญลักษณ์ของภูมิประเทศ เช่น ภูเขา ทะเล ป่าไม้ แม่น้ำ ลำคลอง ชุมชน จังหวัด

2.7 ภาพโฆษณา เป็นวัสดุภาพที่ทำขึ้นเมื่อประกาศ หรือจงใจให้ผู้ดู ได้กระทำตามในภาพประกอบด้วย ภาพและข้อความสั้นๆ ที่อาจเป็นคำคม คำพิงเพย ทำให้ผู้ดู เข้าใจ จดจำได้ง่ายขึ้น

3. การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในงานส่งเสริมการเกษตร

สุโชติ (2518 : 157-158) ได้กล่าวว่า ในการเลือกใช้สื่อต่างๆ เมื่อนำ ไปใช้งานส่งเสริม นั้น เนื่องจากประเภทของสื่อมีมาก เราจึงต้องมีหลักในการเลือกใช้ให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถูกต้อง เพราะสื่อชนิดต่างๆ ย่อมจะมีความเหมาะสมในการสื่อความหมายต่างๆกัน เพราะฉะนั้นจึงควรมีหลักในการเลือกใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ดังต่อไปนี้

1. สื่อจะต้องมีเนื้อหาถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และต้องตระหนักว่าความจริงในสถานการณ์หนึ่ง หรือท้องที่หนึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับความจริงบางประการในอีกสถานการณ์หนึ่ง หรืออีกท้องที่หนึ่ง

2. สื่อจะต้องมีเนื้อหา เนื้อเรื่อง เหมาะกับกลุ่มชนนั้นๆ เพราะกลุ่มชนแต่ละกลุ่มก็จะมีลักษณะแตกต่างกันไป

3. สื่อจะต้องมีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของงานส่งเสริมแต่ละชนิด

4. ระยะเวลาของการใช้สื่อแต่ละชนิดลงอย่าง จะต้องพอเหมาะพอดี จะต้องไม่มีการใช้สื่ออันหนึ่งอันใด เพื่อเป็นการฆ่าเวลา เพราะฉะนั้นจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าไว้ และต้องมีการศึกษาสื่อแต่ละอันเสียก่อนว่า เราต้องการเน้นในเรื่องอะไร

5. สื่อต้องมีคุณภาพและเทคนิคดี สื่อที่มีคุณภาพไม่ดีจะทำให้การสื่อความหมายลดลง

6. สื่อจะต้องทันสมัย และตรงกับเนื้อหาในเรื่องที่เราจะไปส่งเสริม

7. สื่อจะต้องเป็นส่วนที่จะเสริมให้เกิดจุดร่วมของความสนใจ (COMMON INTEREST) หมายถึง การที่ MEDIA นั้นๆจะไปกระตุ้นให้บุคคลที่เราจะไปส่งเสริมนั้นแสดงอาการมุ่งหวังไปในทางที่เราต้องการ

8. สื่อนั้นจะต้องสร้างกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อให้สัมพันธ์กับกิจกรรมอื่นๆที่มีอยู่เดิม

9. ต้องคำนึงว่า สื่อที่ใช้จะได้ผลคุ้มค่ากับการใช้หรือไม่

ซันด์ (2525 : 67) ได้กล่าวถึง การตัดสินใจในการเลือกใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประเภทใดขึ้นอยู่กับหลักการดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์ หมายถึง สื่อประเภทนั้นจะต้องช่วยให้การส่งเสริมในรูปแบบต่างๆ นั้น ได้รับประโยชน์มากที่สุดตามที่ผู้ส่งเสริมต้องการ สื่อบางชนิดอาจจะใช้ได้ดีในวิธีการส่งเสริมแบบหนึ่ง แต่จะใช้ไม่ได้ในวิธีการส่งเสริมอีกแบบหนึ่ง เพราะฉะนั้นในการเลือกใช้สื่อแต่ละชนิด จึงต้องพิจารณาว่าสื่อแต่ละชนิด จึงต้องพิจารณาว่าสื่อไหนให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ประหยัด หมายถึง สื่อประเภทนั้นจะต้องมีราคาถูกหรืออาจจะหาได้ง่าย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การที่จะให้บุคคล เรียนรู้ได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือ มีราคาแพง บางครั้งเขาอาจจะเอาของจริง ซึ่งหาได้ง่าย ๆ มาใช้ในการส่งเสริมก็ได้ เช่น การจะกล่าวถึงลักษณะของโรคใบสีส้มของข้าว เราก็เด็ดต้นข้าวที่เป็นโรคจริงๆ มาให้เกษตรกร ดูดีกว่าฉายสไลด์

3. ประสิทธิภาพ หมายถึง สื่อประเภทนั้นๆที่เราสามารถดัดแปลงใช้ในสภาพต่างๆได้เป็นอย่างดี ใช้ง่าย สะดวก และต้องไม่มีอุปสรรคในขณะที่ใช้ ง่ายต่อการดูแลรักษาและซ่อมแซม

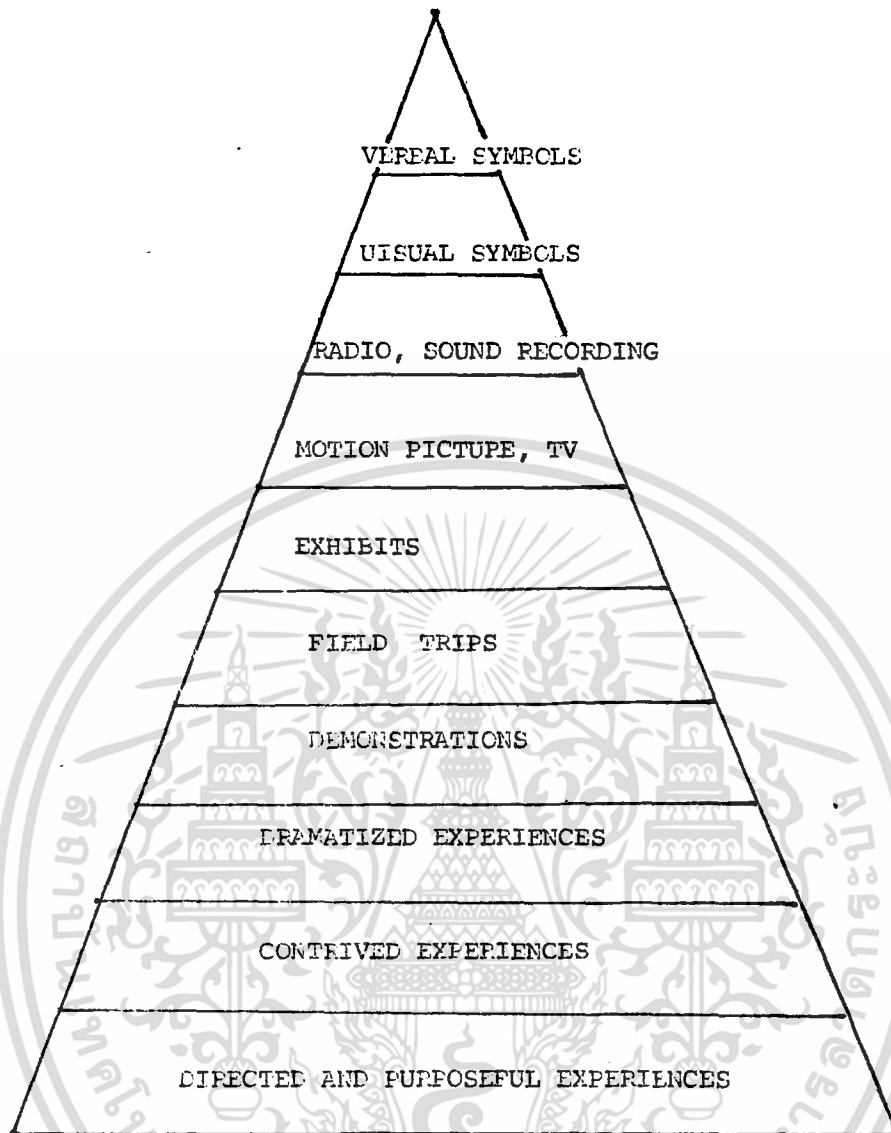
4. ประโยชน์ของสื่อทัศนูปกรณ์ในงานส่งเสริม

เทพ (2527 : 160-164) ได้กล่าวว่า การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนนั้นมีประโยชน์ หลายประการด้วยกัน

1. ผู้เรียนได้รับรู้จากของจริงโดยตรงมากขึ้น
2. สร้างความสนใจแก่ผู้เรียน
3. ผู้เรียนจะจดจำได้นานกว่า
4. นำของจริงมาสู่สายตาผู้เรียนได้มากขึ้น
5. สักทัดให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด
6. ผู้เรียน เข้าใจในบทเรียนที่สอนได้มากขึ้น
7. เสริมสร้างกิจกรรมต่างๆให้มากขึ้น แปลกขึ้น
8. เสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้เรียน

จะเห็นได้ว่าสื่อทัศนูปกรณ์มีประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสารอย่างมากแต่สื่อทัศนูปกรณ์จะมีประโยชน์เพิ่มมากขึ้นต่อการติดต่อสื่อสาร เมื่อผู้สื่อสารจะต้องมีความเข้าใจ และรู้จักสื่อทัศนูปกรณ์แต่ละชนิดซึ่ง EDGAR DALE ได้จำแนกประเภทของการใช้สื่อตามการให้ประสบการณ์ในการเรียน แก่ผู้รับออกเป็น 10 ประเภทใหญ่ โดยใช้กรวยประสบการณ์ (CONE OF EXPERIENCE) เป็นสื่อให้เกิดความเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา: EDGAR DALE

วอนสัญลักษณ์

1. พจนสัญลักษณ์ (VERBAL SYMBOLS) หมายถึง การใช้ภาษา หรือคำพูดในการสื่อสารความหมาย ไม่ว่าจะ เป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียน รวมไปถึงความสามารถในการเข้าใจในภาษาจริง

2. พจนสัญลักษณ์ (VISUAL SYMBOLS) เน้นการสื่อความหมายโดยการใช้สัญลักษณ์ เช่น เครื่องหมายกะโหลกไขว้ แสดงว่าเป็นอันตราย เช่น ยาอันตรายที่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารพิษ เราจะต้องศึกษาว่าในท้องถิ่นต่างๆ มีความเข้าใจในสัญลักษณ์นั้นๆได้อย่างไร การ
ผังวิศวกรรม ภาพนิ่ง หรือแผนที่ที่จัดอยู่ในจำพวกนี้

๓. ภาพนิ่ง วิทยุ และการบันทึกเสียง (RADIO, SOUND RECORDING, STILL
PICTURES) คือการสื่อความหมายโดยใช้ วิทยุ การบันทึกเสียง และการใช้ภาพนิ่ง

4. โทรทัศน์และภาพยนตร์ (MOTION PICTURE และ TELEVISION) เป็นการ
สื่อความหมายโดยการใช้ COMBINATION ระหว่างภาพและเสียงได้แก่ภาพยนตร์และ TV
แม้ว่า TV จะค่อนข้าง CONCRETE กว่าเพื่อให้มี 10 ข้อตาม MODEL เดิม จึง
จัดให้รวมอยู่ในระดับนี้

5. นิทรรศการ (EXHIBITS) หมายถึง การจัดนิทรรศการต่างๆรวมถึง
DISPLAY และ EXPOSITION ด้วย
DISPLAY เป็นการจัดนิทรรศการที่ค่อนข้างจะเล็ก เช่น จัดบอร์ด
EXHIBITION ใหญ่กว่า DISPLAY มีหลายๆอย่าง
EXPOSITION เป็นงานมหกรรม เช่น EXPO'70 ที่อยู่ในส่วนงานเกษตร
แฟร์ เป็นงานที่ผสมผสานกันหลายอย่างรวมทั้ง EXHIBITION

6. การศึกษานอกสถานที่หรือการทัศนศึกษา (FIELD TRIPS)
การจัดนิทรรศการ คือการนำเกษตรกรเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาดูงานตามที่ต่างๆ

7. การสาธิต (DEMONSTRATION) การแสดงการสาธิต เป็นการแสดงให้เห็น
เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ

8. ประสบการณ์จำลอง (DRAMATIZED EXPERIENCE)
เป็นการจัดให้บุคคลที่จะเรียนรู้ได้กระทำ หรือมีส่วนร่วมในการกระทำ โดยการแสดงให้เห็น
ความบันเทิง เช่น แสดงหุ่นนากระบอก ประมวลผลผลิตผลทางการเกษตร

9. ประสบการณ์จำลอง (CONTRIVED EXPERIENCE) หมายถึง
การที่จะเรียนรู้ หรือได้รับประสบการณ์จากสิ่งจำลองจากของจริง ได้แก่ การสร้าง MODEL
คือ พวกหุ่นจำลองทั่วไป MOCK UP คือ พวกหุ่นจำลองที่สามารถถอดให้เห็นส่วนประกอบ
ต่างๆได้ คล้ายของจริง DICRAMA คือการที่เราจำลองลักษณะของธรรมชาติลงบนกระเบื้อง
เป็นการย่อส่วนมาจากธรรมชาติจริงๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. ประสบการณ์ตรงและมีความมุ่งหมายต่องานสื่อ (DIRECTED AND PURPOSEFUL EXPERIENCES) เป็นการจัดให้ผู้เรียนรู้ได้กระทำโดยตรง ด้วยมือของเขาเอง PURPOSEFUL หมายความว่า ต้องให้ผู้เรียนรู้ทำอย่างมีเป้าหมาย มีวัตถุประสงค์ มีการวางแผน

จากทั้ง 10 ระดับ จะเห็นว่า มีลักษณะที่เป็นนามธรรม (ABSTRACT) และรูปธรรม (CONCRETE) ต่างกัน ถ้ามองจากยอดกรวยลงมา ระดับที่อยู่สูงกว่าจะเป็นนามธรรมมากกว่า ระดับที่ต่ำกว่า ถ้ามองจากฐานขึ้นไป ระดับที่อยู่ใกล้ฐานจะเป็นรูปธรรมมากกว่า ระดับที่ถัดขึ้นไป แต่ถึงอย่างไรทุกระดับก็มีความสำคัญ แล้วแต่สภาพการณ์ และวัตถุประสงค์ ว่า เราต้องการให้อะไรกับเขา

การประยุกต์กรวยประสบการณ์มาใช้ในวิธีการดำเนินงานส่งเสริม

1. HOME VISIT หมายถึง ทำการส่งเสริมเป็นรายบุคคล (INDIVIDUAL WORKING) เป็นการไปเยี่ยมเยียนเกษตรกร รวมถึง OFFICE VISITING การที่เกษตรกรมาพบกับพนักงานส่งเสริมเองหรือ OFFICE CEU คือการติดต่อกันระหว่างเกษตรกรกับพนักงานส่งเสริมทางโทรศัพท์

ในขั้นนี้ส่วนใหญ่จะใช้ VERBAL SYMBOLS เป็นการอภิเษียงปัญหา (DISCUSSION)

2. GROUP WORKING คือ วิธีการดำเนินงานส่งเสริมต่อกลุ่ม โดยเข้าไปส่งเสริมในกลุ่มต่างๆ ลักษณะของกลุ่มมี 3 แบบ

- 2.1 FAMILY GROUP กลุ่มครอบครัว
- 2.2 YOUTH GROUP กลุ่มเยาวชน เช่น ยุวเกษตรกร
- 2.3 OCCUPATIONAL GROUP กลุ่มอาชีพ เช่น เกษตรกรไร่อ้อย

วิธีการใช้ก็จะเริ่มตั้งแต่การใช้ VERBAL SYMBOL รวมไปถึงการใช้สื่อบางอย่างเข้ามาใช้ในการ PRESENTATION เช่น ฉายสไลด์ ซึ่งจุดมุ่งหมายก็เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มต่างๆ ที่เราวางเป้าหมายไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. NEIGHBORS COMPARISON หมายถึง การให้เกษตรกรมีความรู้สึกเปรียบเทียบระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง โดยอาจจะใช้การสาธิต เช่น จัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่ของเกษตรกรคนใดคนหนึ่ง เพื่อให้เป็นตัวอย่าง เป็นการชักจูงใจให้เกษตรกรอื่นๆทำตาม

4. การใช้ MASS MEDIA ในงานส่งเสริมได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งจัดอยู่ในระดับ VEDBAL SYMBOLS ไปจนถึง MOTION PICTURED T.V.

5. DEMONSTRATIONS งานสาธิตในการส่งเสริมจัดเป็น 2 ลักษณะ

5.1 METHOD DEMONSTRATION เป็นการสาธิตวิธี ซึ่งเป็นการแสดงวิธีการต่างๆให้ดู วิธีการเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน

5.2 RESULT DEMONSTRATION การสาธิตผล จะให้เกษตรกรดูเมื่อเป็นผลสำเร็จแล้ว เพื่อเป็นการเปรียบเทียบระหว่างแปลงสาธิตกับแปลงนาของเกษตรกรที่อยู่ใกล้เคียง จากการเปรียบเทียบผลผลิตนั้นจะเป็นการจูงใจ หรือเหนี่ยวนำให้เกษตรกรเห็นผลแตกต่างระหว่างวิธีใหม่ กับวิธีเก่า

6. PUBLICATION คือการใช้เอกสารสิ่งพิมพ์

6.1 BOOKLET OR PAMPHLET เป็นเอกสารในลักษณะรูปเล่มเล็กๆ อาจมีตั้งแต่ 3-4 หน้า เนื้อเรื่องจะแสดงวิธีการเพียงย่อๆ และใน BOOKLET หนึ่งๆ จะเป็นเรื่องที่จบภายในฉบับ

6.2 FOLDER & LEAFLET LEAFLET จะมีลักษณะ เป็นกระดาษแผ่นเดียวที่เรียกว่า ใบปลิว ส่วน FOLDER จะเป็นแผ่นกระดาษยาวพับ เป็นหลายท่อน ซึ่งทั้งสอง ชนิดนี้ในแผ่นหนึ่งๆ ก็ต้องเป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน

6.3 JOURNAL, PERIODICAL เป็นเอกสารเผยแพร่ที่ออกติดต่อกันเป็นระยะ เช่น อาจจะเป็นรายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ ลักษณะที่ต่างจากแบบอื่นคือ มีหลายเรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน และจะไม่แจกฟรีเหมือน 2 พวกแรก

7. EXHIBITS การจัดนิทรรศการ ตรงกับกรวยประสบการณ์ระดับที่ 5

8. CONDUCTED TOUR OR STUDY TRIP จะอยู่ในระดับที่เรียกว่า PIECE TRIPS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การรวมสื่อเข้าด้วยกันและการใช้โสตทัศนูปกรณ์

วิธีปฏิบัติ (2530 : 230) ได้กล่าวว่า การรวมสื่อเข้าด้วยกันและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ว่าบางครั้งสื่อต่างๆ จะถูกนำมาใช้ในเวลาเดียวกันตัวอย่าง ในการบรรยาย จะใช้โสตทัศนูปกรณ์เข้าช่วยสนับสนุน บางครั้งสื่อต่างๆจะถูกนำมาใช้ต่อเนื่องกันตามลำดับ เช่น เมื่อใช้วัสดุสิ่งพิมพ์ เพื่อเตรียม เกษตรกรสำหรับการอภิปรายกลุ่ม วิธีการผสมผสานสื่อต่างๆ นี้ เป็นสิ่งสำคัญไม่เพียงแต่กระทำหน้าที่สำคัญของแต่ละวิธีในกระบวนการติดต่อสื่อสารเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการกระทำสิ่งดังกล่าวโดยผ่านสื่อที่เหมาะสมมากที่สุดอีกด้วย

ข. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น

1. สถานภาพ เกี่ยวกับการผลิต และการใช้โสตทัศนูปกรณ์
2. การใช้ประโยชน์โสตทัศนูปกรณ์
3. ปัญหาในการผลิตโสตทัศนูปกรณ์

1. สถานภาพ เกี่ยวกับการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์

ณรงค์ และตราการศักดิ์ (2525 : 91-92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาสถานภาพ เกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุในงานส่งเสริมการเกษตร ของนักวิชาการและเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ซึ่งสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ในเขตจังหวัดภาคกลาง " ซึ่งสรุปผลการวิจัยว่า ในด้านการผลิตโสตทัศนวัสดุนั้น ในเรื่องวัสดุที่นำมาใช้ในการผลิต เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงาน ใช้เงินส่วนตัวซื้อเป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 1.66$ ส่วนนักวิชาการทั้งระดับจังหวัดและภาค ใช้เงินงบประมาณของหน่วยงานซื้อเป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 2.00$ และ 2.64 ในเรื่องเกณฑ์ที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุนั้น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคือ เกณฑ์เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายง่ายเป็นอันดับ 1 ส่วนนักวิชาการทั้งสองระดับถือ เกณฑ์ว่าโสตทัศนวัสดุจะผลิต ควรมีเนื้อหาถูกต้อง เป็นอันดับ 1 ในเรื่องวิธีการผลิต เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานจะทำการศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด เป็นอันดับแรก เช่นเดียวกับนักวิชาการระดับจังหวัดใน เรื่องประเภทของโสตทัศนวัสดุที่ผลิตขึ้นใช้เอง เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานและนักวิชาการระดับจังหวัดผลิตภาพหลึกมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ถึงร้อยละ 68.13 และ ร้อยละ 55 ตามลำดับ เรื่องปัญหาในการผลิตนั้นปัญหาที่สำคัญเป็นอันดับ 1 ของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานคือ ขาดเงินซื้อวัตถุดิบ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนักวิชาการระดับจังหวัด ปัญหาสำคัญอันดับ 1 คือ ไม่มีเวลาในการผลิตเอง

อารีย์ (2523 : 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้สรุปผลการวิจัยว่า โสตทัศนูปกรณ์ที่หน่วยงานส่วนใหญ่ใช้คือ รูปภาพ หนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารกลุ่มภาพยนตร์ สไลด์ รายการวิทยุ การจัดนิทรรศการ และการบรรยายประชาชนส่วนใหญ่รับข่าวสารความรู้ทั่วไป โดยผ่านทางโสตทัศนูปกรณ์คือ หนังสือพิมพ์ และรายการโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ รูปภาพ แผ่นป้ายโฆษณา รายการวิทยุและ เพลง ส่วนรูปแบบของเอกสารสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ที่ประชาชนต้องการมากที่สุด คือ ข่าวและรูปแบบของกิจกรรมที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือ การไปทัศนศึกษาออกสถานที่ ปัญหาที่หน่วยงานส่วนใหญ่ประสบคือ งบประมาณที่หน่วยงานจัดสรรให้ไม่เพียงพอกับความต้องการ ขาดผู้มีความรู้ ความสามารถในการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ และไม่มีการประเมินผลการใช้โสตทัศนูปกรณ์

สุจิตรา (2524 : 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัว ในกรุงเทพฯ ได้สรุปผลการวิจัยว่า โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ทุกครั้งที่ทำกรเผยแพร่ เป็นโสตทัศนูปกรณ์ประเภทวีสดูกราฟิก และเอกสารสิ่งพิมพ์ และโสตทัศนูปกรณ์ประเภทวีสดูมีทริง คือ ของจำลอง ของตัวอย่าง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.80 2.60 และ 2.50 ตามลำดับ เฉพาะในกรุงเทพฯ โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้มากเป็นโสตทัศนูปกรณ์ประเภทกิจกรรมคือ การบรรยาย หรืออบรมและโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทกราฟิก

พรทิพย์ (2522 : 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพทางโสตทัศนูปกรณ์ของสถาบันศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร" ได้สรุปผลการวิจัยว่า สถาบันส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์ ไม่มีศูนย์โสตทัศนศึกษาของตนเอง การใช้และการจัดหาโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อใช้ประกอบการสอนของครูอาจารย์ โดยเฉลี่ยแล้วน้อยมาก เนื่องจากขาดความรู้ในการใช้ และการผลิตขึ้นใช้เอง นักเรียนมีความต้องการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการเรียนรู้มากกว่า การเรียนโดยไม่ใช้อุปกรณ์ ผู้บริหารส่วนใหญ่มิทัศนคติที่ดี และสนับสนุนงานโสตทัศนศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนงค์วรรณ (2527 : ๑5) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาสถานภาพความต้องการ และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ในงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้สรุปผลการวิจัยว่า โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งรัฐวิสาหกิจใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์มากที่สุด คือ ข่าวภาพนิ่ง ถ่ายและมีการเผยแพร่ข่าวทางหนังสือพิมพ์ ในการเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ส่วนใหญ่ใช้เกรตติ้ง ในการพิจารณา ให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาสามารถสื่อความหมายได้โดยง่าย

2. การใช้ประโยชน์โสตทัศนูปกรณ์

จุฬาลักษณ์ (2528 : 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้ประโยชน์โสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนพยาบาล เขตกรุงเทพฯ สรุปได้ว่า การเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ อาจารย์ส่วนใหญ่เลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความเหมาะสมกับ เนื้อหาบทเรียน และความสะดวกในการใช้ และต้องการให้ผู้เรียน เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ ถูกต้องประหยัด เวลาในการสอน อธิบายบทเรียนได้ง่ายขึ้น

3. ปัญหาในการผลิตโสตทัศนูปกรณ์

พิชรา (255 : ๑3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก " ได้สรุปผลการวิจัยว่า ครูต้องการให้ทางโรงเรียนจัดให้มีผู้แนะนำ เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ให้โอกาสครูในการเสนอความคิดเห็น และความต้องการในการใช้สื่อการสอนผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนด้านสื่อการสอน ควรจัดให้มีวิทยากรคอยอบรมและแนะนำด้านต่างๆ เกี่ยวกับการสอน ครูส่วนใหญ่ต้องการความรู้ในการผลิตสื่อการสอน จาก ทีวีสด หรือวีสดูที่ทาง่ายในห้องเรียน ปัญหาที่ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนพบคือ งบประมาณที่ได้รับน้อยมาก จึงต้องขอรับบริจาค ขอยืมสื่อการสอนจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ นอกจากนี้ผู้บริหารการศึกษายังจัดให้มีการอบรม เกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการสอนและ เพื่อ เป็นการส่งเสริมให้มีการผลิต และปรับปรุงสื่อการสอน

ประสงค์ (2524 : ๑5) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนครูโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์" ได้สรุปงานวิจัยว่า ครูส่วนใหญ่ใช้เงินส่วนตัวคือสื่อการสอนและวีดีโอ เพื่อนำมาผลิตสื่อการสอน โรงเรียนขาดงบประมาณเพื่อจัดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อการสอน ขาดบุคลากรที่สามารถให้คำแนะนำในการผลิตและใช้สื่อการสอน ครูส่วนใหญ่ต้องการความรู้เรื่อง การผลิตสื่อการสอนจากวัสดุเหลือใช้ และวัสดุท้องถิ่น เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนครูจะผลิตสื่อการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหา วิชาแผนการสอน สถิติปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เป็นเลิศ และวัสดุที่ใช้จะต้องเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น มีราคาถูก

ชูศรี (2523 : 126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วัสดุที่สูญเปล่าของโรงเรียนประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา" ได้สรุปผลการวิจัยว่า การใช้วัสดุที่สูญเปล่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษาดำเนินก้าวหน้าไปสมความมุ่งหมายของโครงการพัฒนาการศึกษาชนบท และช่วยให้เราเห็นชัดว่า การส่งเสริมให้โรงเรียนมีวัสดุที่สูญเปล่าใช้อย่างได้ผลของการศึกษานั้น จำเป็นต้องร่วมมือกันทำ

96188

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล จากหนังสือต่างๆที่เกี่ยวข้อง และจากการศึกษาวิจัยที่มีการศึกษามาแล้ว

2. จากแบบสอบถาม ที่ส่งไปตามหน่วยงานต่างๆ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ทำการศึกษาใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยแบ่งตามอำเภอต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๘๐ ราย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาได้ออกแบบสอบถาม ที่มีลักษณะ เป็นแบบมีรายการคำตอบให้เลือกรับตอบ เป็นคำถามแบบเปิด แบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถาม เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว
- ตอนที่ 2 เป็นคำถาม เกี่ยวกับสถานภาพการผลิต
- ตอนที่ 3 เป็นคำถาม เกี่ยวกับการใช้ไฮโดรทอร์คในการส่งเสริม
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบ เปิด

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาได้ส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงาน เกษตรอำเภอ บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ กลุ่มเป้าหมายคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล และให้ส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้ทำการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ทำการศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและทำข้อมูลเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่าง

2. ข้อมูลอยู่ในรูปของ Rating Scale (มาตราส่วนประมาณค่า) จะหาความถี่ของแต่ละรายการในแต่ละช่อง ซึ่งให้ค่าน้ำหนักดังนี้

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
น้ำหนัก	5	4	3	2	1

3. ข้อมูลที่ใช้เลือกตอบเรียงตามลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ โดยให้คะแนนดังนี้

อันดับที่ 1 = 3

อันดับที่ 2 = 2

อันดับที่ 3 = 1

4. ข้อมูลจากคำถามแบบเปิด นำมาวิเคราะห์สรุปเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา

5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

สูตร

$$\text{หาค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{หาค่าเฉลี่ย} (\bar{x}) = \frac{\sum x_i}{N} = 1$$

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำกรวิเคราะห์

$\sum x_i$ = ผลรวมของคะแนนของตัวอย่างที่ ($x_i = 1, 2, 3, \dots, N$)

N = จำนวนตัวอย่างของ เกณฑ์การทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษาและวิจารณ์ผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จะขอนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานภาพการผลิต

ตอนที่ 3 การใช้ไฮโดรทศน์วัสดุในการส่งเสริม

ตอนที่ 4 ข้อคิด เป็นและข้อ เสนอแนะ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

การ เกษตร

จากผลการศึกษาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิด เป็นร้อยละ 76.00 และเป็นเพศหญิงคิด เป็นร้อยละ 24.00 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	38	76.00
หญิง	12	24.00
รวม	50	100.00

จะ เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตรส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ทั้งนี้ เนื่องจาก เพศชายสามารถทำงานได้ในสภาพห้องที่ต่างๆ ได้ดีกว่า เพศหญิงและ เพศชาย เป็น เพศที่แข็งแรงกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากผลการศึกษาอายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 28 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 37-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.00 อยู่ในช่วงอายุ 34-36 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.00 และอยู่ในช่วง 31-33 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.00 อายุโดยเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมการเกษตร ประมาณ 33.5 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
28-30	22	44.00
31-33	8	16.00
34-36	9	18.00
37-39	11	22.00
รวม	50	100.00

จะ เห็นได้ว่าอายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 28-30 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากเมื่อ 7-8 ปี ที่ผ่านมากรมส่งเสริมการเกษตรมีความต้องการเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมาก เพื่อสนองนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 ซึ่ง เน้นการพัฒนาด้านการเกษตรในชนบท เป็นสำคัญ จึงได้มีการขยายอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริม โดยรับผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นสูง ทาง การเกษตร ซึ่งเจ้าหน้าที่เหล่านั้น ปัจจุบันจะมีอายุอยู่ในช่วง 28-30 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

อายุราชการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากผลการศึกษาอายุราชการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 6-8 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 12-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 ในช่วงอายุ 9-11 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 และในช่วงอายุ 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.00 อายุราชการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยเฉลี่ยประมาณ 8.5 ปี (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อายุราชการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

อายุราชการ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3-5 ปี	4	8.00
6-8 ปี	20	40.00
9-11 ปี	10	20.00
12-14 ปี	16	32.00
รวม	50	100.00

จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีอายุราชการน้อย มีประสบการณ์ในการทำงานไม่มากนัก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังมีอายุราชการที่อยู่ในช่วงยังมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานอยู่มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 48.00 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.00 การศึกษาระดับประโยคมัธยมทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.00 และการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 2.00 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 วุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

วุฒิการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.)	24	48.00
ปริญญาตรี	23	46.00
ประโยคมัธยมทางการศึกษา (ป.ม.ก.)	2	4.00
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ป.ว.ท.)	1	2.00
รวม	50	2.00

จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทั้งนี้เพราะวุฒิการศึกษาในระดับนี้เป็นวุฒิการศึกษาระดับต้นๆ ในระดับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระดับตำบล จากตารางจะพบว่าการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีจะใกล้เคียงกัน เนื่องจากปัจจุบันการศึกษาในประเทศไทยได้เปิดโอกาสกว้างขึ้นให้ผู้คนได้เข้ามาศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทั้งมหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิด โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเปิด มีการเผยแพร่การศึกษาที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสมการณ์การทำงาน เกี่ยวกับการส่ง เสริมการ เกษตรในกรมส่ง เสริมการ เกษตร

จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่ง เสริมการ เกษตรส่วนมาก ไม่มีประสมการณ์การทำงาน เกี่ยวกับการส่ง เสริมมาก่อน เข้าทำงานในกรมส่ง เสริมการ เกษตร คิด เป็นร้อยละ 12.00 และมีประสมการณ์ทางการส่ง เสริมการ เกษตรมาก่อน เข้าทำงานในกรมส่ง เสริมการ เกษตร คิด เป็นร้อยละ 28.00 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ประสมการณ์การทำงาน เกี่ยวกับการส่ง เสริมการ เกษตรในกรมส่ง เสริมการ เกษตร

ประสมการณ์การทำงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	36	12.00
มี	14	28.00
รวม	50	100

จะ เห็นว่าการที่ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ไม่มีประสมการณ์การทำงานด้าน ส่ง เสริมการ เกษตรมาก่อน เข้าทำงานในกรมส่ง เสริมการ เกษตร เพราะงานด้านการส่ง เสริมการ เกษตรมี หน่วยงานอื่นต้องการน้อย มี เอกชนไม่กี่รายที่จะต้องการนำไปทำงานทางด้านงานวิจัย นิควิชา การ เกษตร เหล่านี้ เป็นต้น ด้วย เหตุนี้จึงทำให้มีผู้ที่ผ่านงานทางด้านนี้มาน้อย

ประสมการณ์การศึกษาวิชา โสวัตศนศึกษา ขณะศึกษาในสถาบันการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่ง เสริมการ เกษตรส่วนใหญ่มีประสมการณ์ การศึกษาวิชา โสวัตศนศึกษา หรือวิชาที่ เกี่ยวข้องขณะศึกษาในสถาบันมา โดยคิด เป็นร้อยละ 84.00 และไม่มีประสมการณ์คิด เป็นร้อยละ 16.00 (ตารางที่ 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ประสมการณ์การศึกษาวิชาโสตทัศนศึกษาขณะศึกษาในสถาบันการศึกษา

ประสมการณ์การศึกษาวิชาด้าน โสตทัศนศึกษา.	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	8	16.00
มี	42	84.00
รวม	50	100.00

จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่จะมีประสมการณ์การศึกษาวิชาด้านโสตทัศนศึกษาในขณะที่ศึกษาในสถาบันมาก่อน ทั้งนี้เนื่องจากส่วนใหญ่ในหลักสูตรการศึกษา จะบรรจุวิชาด้านโสตทัศนศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวข้องไว้ในหลักสูตรแทนทุกหลักสูตร โดยเฉพาะสาขาทางด้านส่งเสริมการเกษตรจะมีวิชาทางด้านนี้เป็นวิชาหลักอยู่แล้ว มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นส่วนใหญ่เท่านั้นที่ไม่มีประสมการณ์การศึกษาวิชาทางโสตทัศนศึกษา อาจเป็นเพราะไม่ได้เรียนมาทางสายส่งเสริมการเกษตร แต่อาจเรียนมาใกล้เคียงกันและเข้ามาทำงานทางด้านส่งเสริมการเกษตรมีประสมการณ์ในการฝึกอบรมด้านโสตทัศนูปกรณ์

จากผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่ไม่มีประสมการณ์ในการฝึกอบรมด้านโสตทัศนูปกรณ์คิดเป็นร้อยละ 56.00 และมีประสมการณ์ในการฝึกอบรมร้อยละ 56.00 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การมีประสมการณ์ในการฝึกอบรมด้านโสตทัศนูปกรณ์

ประสมการณ์การฝึกอบรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	28	56.00
มี	22	44.00
รวม	50	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีประสบการณ์ที่ครบถ้วนและมีไม่ประสบการณ์จำนวนมากใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพราะทางหน่วยงานราชการ พยายามเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ให้ได้มากที่สุด แต่ก็ไม่สามารถจัดฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ได้ครบทุกคน ซึ่งทางราชการได้กำลังพยายามพัฒนาทางด้านนี้อยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สถานภาพการผลิต

แหล่งที่มาของโคตที่สมบูรณ์

จากการศึกษาพบว่า โคตที่สมบูรณ์ที่นำไปใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมได้รับจากหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.70 รองลงมาได้มาผลิตด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 20.77 ใช้เงินงบประมาณประมาณในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ใช้เงินส่วนตัวเข้ามา ขอยืมจากเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นผลิตให้คิดเป็นร้อยละ 19.23, 9.23 และ 3.08 ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แหล่งที่มาของโคตที่สมบูรณ์

แหล่งที่มาของโคตที่สมบูรณ์ ที่นำมาใช้ในตำบลส่งเสริม	ร้อยละ
ใช้เงินส่วนตัวเข้ามา	19.23
ใช้เงินงบประมาณในหน่วยงานของท่าน	20.00
ผลิตด้วยตนเอง	20.77
ผู้อื่นผลิตให้	3.08
ขอยืมจากเพื่อนร่วมงาน	9.23
ได้รับจากหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัด	27.70
รวม	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตรนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จะได้รับจากหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัดซึ่งนับว่าเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในงานส่งเสริมและนอกเหนือจากที่หน่วยงานไม่มี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะผลิตขึ้นเอง ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผลิตโสตฯขึ้นมาเองนั้นการใช้จะได้ตรงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทำให้การส่งเสริมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โสตฯบางอย่างต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้อมาเพราะงบประมาณมีไม่เพียงพอ

วัสดุที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนอุปกรณ์

จากการศึกษาพบว่า วัสดุที่ใช้ในการผลิตโสตฯ จากการเรียงลำดับความสำคัญพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ใช้งบประมาณในหน่วยงานจัดหามาเป็นอันดับหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 37.12 รองลงมาใช้เงินส่วนตัวซื้อมา คิดเป็นร้อยละ 27.76 ใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 25.42 และรวมเงินกับผู้ร่วมงานซื้อมาคิดเป็นร้อยละ 8.70 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 วัสดุที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนอุปกรณ์

วัสดุ	ร้อยละ	อันดับที่
1. ใช้เงินส่วนตัวซื้อมา	27.76	2
2. ใช้งบประมาณในหน่วยงาน	37.12	1
3. รวมเงินกับผู้ร่วมงานซื้อมา	8.70	4
4. ใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น	25.42	3
5. อื่นๆ		
- เศษวัสดุ	1.00	5
รวม	100.00	

จะเห็นได้ว่าวัสดุที่ใช้ในการผลิตโสตฯ ส่วนใหญ่จะใช้งบประมาณในหน่วยงานทั้งนี้เพราะปกติทางหน่วยงานจะมีวัสดุในการผลิตโสตฯ สำหรับให้เจ้าหน้าที่ใช้อยู่แล้ว หากวัสดุที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ไม่เพียงพอก็ขึ้นอยู่กับ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการที่จะตัดสินใจหาวัสดุมาใช้ในการผลิต

เกณฑ์ที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

เกณฑ์ที่เจ้าหน้าที่ส่ง เสริมการ เกษตรใช้ในการผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ จากการจัดอันดับพบว่า เกณฑ์ที่ยึดถือคือการใช้ง่าย เป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 12.11 รองลงมาคือเกณฑ์เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 11.25 และถือเกณฑ์ประหยัด ราคาถูก เนื้อหาถูกต้อง เคลื่อนย้ายง่าย วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมีความคงทนใช้ได้นาน ล้นเปลืองเวลาในการทำน้อย ประหยัดสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 11.80, 11.75, 11.43, 10.55, 10.50, 10.50 และ 9.51 ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 เกณฑ์ที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

เกณฑ์ที่ใช้	ร้อยละ	อันดับที่
1. ประหยัด ราคาถูก	11.80	3
2. ใช้ง่าย	12.11	1
3. ประหยัดสวยงาม	9.51	8
4. เคลื่อนย้ายง่าย	11.43	5
5. มีความคงทนใช้ได้นาน	10.50	7
6. ล้น เปลืองเวลาในการทำน้อย	10.50	7
7. เนื้อหาถูกต้อง	11.75	4
8. วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น	10.55	6
9. เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	11.85	2
รวม	100.00	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่า เกณฑ์ที่ค่อนข้างหนึ่งในการผลิตโสตทัศนูปกรณ์ที่สำคัญที่สุดคือ สามารถ ง่าย เหมาะสมกับกลุ่ม เป้าหมาย และต้องมีราคาถูกลงประกอบกัน ทั้งนี้ เพื่อให้โสตทัศนูปกรณ์ ที่ผลิตออกมามีประโยชน์ มีประสิทธิภาพสูง

ปัญหาในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

ปัญหาในการผลิตโสตทัศนวัสดุ จากการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา พบว่าเจ้า หน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดเงินซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิตเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 14.27 รองลงมาไม่มีเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต คิดเป็นร้อยละ 14.12 ขาดทักษะในการผลิตคิดเป็น ร้อยละ 13.10 ไม่มีเวลาในการผลิตเพราะมีงานประจำที่ต้องทำมากเกินไป ขาดความรู้และ ประสบการณ์ในการผลิต ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือในการผลิต จัดหาวัสดุในท้องถิ่นได้ยากและไม่ แน่ใจ คุณภาพของโสตทัศนวัสดุที่ผลิตเองจะดีหรือไม่ โดยคิดเป็นร้อยละ 12.09, 11.93, 11.78, 11.47 และ 11.23 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ปัญหาในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

ปัญหา	ร้อยละ	อันดับที่
1. ขาดเงินซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต	14.27	1
2. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต	11.93	5
3. ไม่มีเวลาในการผลิตเพราะมีงานประจำ ที่ต้องทำมากเกินไป	12.09	4
4. จัดหาวัสดุได้ยากในท้องถิ่น	11.47	7
5. ไม่มีเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต	14.12	2
6. ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือในการผลิต	11.78	6
7. ขาดทักษะในการผลิต	13.10	3
8. ไม่แน่ใจคุณภาพของโสตทัศนวัสดุ ที่ผลิตเองจะดีหรือไม่	11.23	8
รวม	100.00	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าปัญหาในการผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ที่สำคัญ คือ ขาดเงินซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต ทั้งนี้เพราะวัสดุที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุบางชิ้นส่วนหรือส่วนมากมีราคาแพงและยากต่อการจัดหาซื้อมาให้

วิธีการผลิตโสตทัศนวัสดุ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีวิธีการผลิตโสตทัศนวัสดุที่ใช้ในงานส่งเสริมโดยตั้งจุดมุ่งหมายก่อนผลิต เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 36.05 รองลงมาทำการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 25.57 ศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด คิดเป็นร้อยละ 23.26 กำหนดตารางในการดำเนินการผลิตคิดเป็นร้อยละ 13.96 และวิธีการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.16

ตารางที่ 12 วิธีการผลิตโสตทัศนวัสดุ

วิธีการผลิต	ร้อยละ
1. ตั้งจุดมุ่งหมายก่อนผลิต	36.05
2. ทำการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	25.57
3. ศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด	23.26
4. กำหนดตารางในการดำเนินการผลิต	13.96
5. วิธีการอื่นๆ	1.16
รวม	100.00

จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่ มีวิธีการผลิตโสตทัศนวัสดุที่ใช้ในงานส่งเสริม โดยการตั้งจุดมุ่งหมายก่อนผลิตเป็นสิ่งสำคัญ จากผลการศึกษาดังกล่าวแตกต่างกับผลการศึกษาของพรรค และตระการศักดิ์ที่กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานจะทำการศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาจากการเจ้าหน้าที่การเกษตรส่วนใหญ่ มีภาระมากดังนั้นจึงไม่มีเวลาพอที่จะศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด ก่อนการผลิตโสตทัศนวัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 การใช้โสตทัศนวัสดุในการส่งเสริม

การเตรียมการใช้โสตทัศนวัสดุ

จากผลการศึกษาการเตรียมการใช้โสตทัศนวัสดุ ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่ จะวางแผนการใช้ล่วงหน้าก่อนการใช้โสตฯ คิดเป็นร้อยละ 34.41 รองลงมา ทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง คิดเป็นร้อยละ 22.58 เตรียมสถานที่ให้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 16.13 และสร้างความสนใจกับกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 8.60 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การเตรียมการใช้โสตทัศนวัสดุ

การเตรียมการใช้	ร้อยละ
1. วางแผนการใช้ล่วงหน้า	34.41
2. ทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง	22.58
3. เตรียมสถานที่ให้เหมาะสม	16.28
4. เตรียมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	16.13
5. สร้างความสนใจกับกลุ่มเป้าหมาย	8.60
รวม	100.00

จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีการวางแผนการใช้โสตฯ ล่วงหน้า เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานทุกอย่างจะต้องมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้าเสมอ เพื่อให้การทำงานนั้นจะได้รวดเร็วขึ้นมีการทำงานเป็นขั้นเป็นตอน ตามที่วางแผนไว้ ลดปัญหาในระหว่างการปฏิบัติงาน และเพื่อให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการใช้วัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริม

จากการศึกษาพบว่าลักษณะการใช้วัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริมการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการใช้ไสตทา จะใช้ในการฝึกอบรมเกษตรกร เป็นอันดับแรกคิดเป็นร้อยละ 21.98 รองลงมาใช้ในหน่วยเคลื่อนที่เมื่อออกปฏิบัติงานในหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 17.73 ใช้ในการประชุมกลุ่มเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 13.48 ใช้ในงานประชาสัมพันธ์ใช้ในการเยี่ยมเยียนเกษตรกร ใช้ในงานเผยแพร่งานวิจัยใช้ในการนิเทศงานส่งเสริมและใช้ในงานอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 10.64, 9.93, 9.22, 7.80, 5.67, 2.13 และ 1.42 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ลักษณะการใช้วัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริม

ลักษณะการใช้	ร้อยละ
1. ใช้ในการประชุมกลุ่ม เกษตรกร	13.48
2. ใช้ในการเยี่ยม เยียน เกษตรกร	9.93
3. ใช้ในสำนักงาน เกษตร	9.22
4. ใช้ในไร่นาของ เกษตรกร	7.80
5. ใช้ในหน่วย เคลื่อนที่ เมื่อออก ปฏิบัติงานในหมู่บ้าน	17.73
6. ใช้ในการฝึกอบรม เกษตรกร	21.98
7. ใช้ในงานประชาสัมพันธ์	10.64
8. ใช้ในงาน เผยแพร่งานวิจัย	5.67
9. ใช้ในการนิ เทศงานส่งเสริม	2.13
10. ใช้ในงานอื่นๆ	1.42
รวม	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่า โดยส่วนใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่จะใช้โสตฯ ในการฝึกอบรมเกษตรกรมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากการฝึกอบรม เป็นการเผยแพร่เทคโนโลยีที่ค่อนข้างยากคือ ต้องใช้ระยะเวลา มากกว่าด้านการส่งเสริมลักษณะอื่นๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้โสตฯ เข้ามาช่วยเพื่อให้เกษตรกร เรียนรู้ และ เข้าใจง่ายขึ้น

เกณฑ์ในการใช้โสตทัศนวัสดุ

จากการศึกษา เกณฑ์ในการใช้โสตฯ ในงานส่งเสริมการเกษตร พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ใช้อย่างมีระบบตามแผนที่วางไว้เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 33.77 รองลงมา สังกัดกลุ่มเป้าหมายขณะใช้คิดเป็นร้อยละ 28.57 กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการใช้ คิดเป็นร้อยละ 20.78 และมีการประเมินผลหลังจากใช้โสตฯ คิดเป็นร้อยละ 16.88 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 เกณฑ์ในการใช้โสตทัศนวัสดุ

เกณฑ์ในการใช้	ร้อยละ
1. ใช้อย่างมีระบบตามแผนที่วางไว้	33.77
2. สังกัดกลุ่มเป้าหมายขณะใช้	28.57
3. กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการใช้	20.78
4. มีการประเมินผลหลังจากใช้	16.88
รวม	100.00

จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการใช้อย่างมีระบบตามแผนที่วางไว้ เนื่องมาจากเจ้าหน้าที่จะตั้งจุดมุ่งหมายก่อนผลิตโสตฯ (ทราบจากตารางที่ 5 วิธีการผลิตโสตฯ) ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องใช้โสตฯ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายนั้นอย่างมีระบบตามแผนที่วางไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ที่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการส่งเสริม

วัตถุประสงค์ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้โสตฯ ประกอบการส่งเสริม เมื่อต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 35.16 รองลงมาผู้เรียนไม่มีโอกาสได้เห็นของจริง คิดเป็นร้อยละ 20.31 ประหยัดเวลาในการสอน คิดเป็นร้อยละ 19.53 เนื้อหาที่สอนเหมาะสมที่จะใช้โสตฯ มีความสามารถในการใช้โสตฯ นั้นๆ และอุปกรณ์นั้นเป็นของใหม่อยากใช้คิดเป็นร้อยละ 16.41, 4.69 และ 3.90 ตามลำดับ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 วัตถุประสงค์ที่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการส่งเสริม

วัตถุประสงค์ที่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์	ร้อยละ
1. ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติได้ถูกต้อง	35.16
2. ประหยัดเวลาในการสอน	19.53
3. เนื้อหาที่สอนเหมาะสมที่จะใช้โสตฯ	16.41
4. มีความสามารถในการใช้โสตฯ นั้นๆ	4.69
5. อุปกรณ์นั้นเป็นของใหม่อยากใช้	3.90
6. ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้เห็นของจริง	20.31
รวม	100.00

จะเห็นว่าวัตถุประสงค์ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่เลือกใช้โสตฯ ประกอบการส่งเสริมการเกษตร คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติได้ถูกต้อง เพราะโสตฯ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจสามารถปฏิบัติให้ถูกต้องประหยัดเวลาในการสอน และอธิบายเรื่องราวต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาในการใช้วัสดุอุปกรณ์

ปัญหาในการใช้วัสดุ ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพบเป็นอันดับแรก คือ ขาดอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้กับวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 23.24 รองลงมาพบว่าในหน่วยงานมีวัสดุ ให้เลือกใช้น้อยคิดเป็นร้อยละ 18.60 ไม่สะดวกในการนำวัสดุ ติดตัวไปใช้คิดเป็นร้อยละ 17.23 ท้องถิ่นไม่เหมาะสมกับการใช้ ขาดผู้แนะนำในการใช้วัสดุ ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนใช้วัสดุ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้ไม่มีความมั่นใจว่าวัสดุ จะช่วยให้งานส่งเสริมได้ผลดีมากว่าไม่ใช้ เวลาไม่เหมาะสมในการใช้ ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้วัสดุประเภทใด ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ใช้ และปัญหาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 9.30, 6.20, 5.43, 4.65, 3.88, 3.10, 2.33, 2.33 และ 2.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ปัญหาในการใช้วัสดุอุปกรณ์

ปัญหา	ร้อยละ
1. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้วัสดุประเภทใด	2.33
2. ไม่มีความมั่นใจว่าวัสดุจะช่วยให้งานส่งเสริมได้ผลดีมากว่าไม่ใช้	3.88
3. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนใช้วัสดุ	5.43
4. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้	4.65
5. ขาดผู้แนะนำในการใช้วัสดุ	6.20
6. ในหน่วยงานมีวัสดุ ให้เลือกใช้น้อย	18.60
7. ขาดอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้กับวัสดุ	23.24
8. ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ใช้	2.33
9. ท้องถิ่นไม่เหมาะสมกับการใช้	9.30
10. ไม่สะดวกในการนำวัสดุติดตัวไปใช้	17.23
11. กลุ่มเป้าหมายไม่ให้ความสนใจ	0.78
12. เวลาไม่เหมาะสมในการใช้	3.10
13. ปัญหาอื่นๆ	2.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

รวม

100.00

ไม่สงวนลิขสิทธิ์ในส่วนอื่นที่สงวนไว้แต่ต้นฉบับนี้เท่านั้นและต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าจากการศึกษาปัญหาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประสบอยู่กันมากใน ปัจจุบันคือ ขาดอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้กับไรตนา ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวเหมือนกับผลการศึกษาของ ประสงค์ เรื่องปัญหาการผลิตและการใช้สื่อสารสนเทศพบว่าขาดงบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อการสอนใน ที่นี้ถึงแม้จะเป็นการศึกษาประชากรที่ต่างกันแต่ก็มีผลการศึกษาใกล้เคียงกันทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาการ ขาดอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้กับไรตนา นั้น กำลังประสบกันอยู่แทบทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงาน ราชการ เพราะหากจะจัดหาซื้อสิ่งใดต้องร่ำงหนังสือขอ เงินงบประมาณ จากสำนักงานงบประมาณ ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยาก

ความถี่ของการใช้สื่อทัศนวัสดุในการส่งเสริม

จากการศึกษาพบว่า การใช้สื่อทัศนวัสดุ ในการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร วัดอันดับ ได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่มีการใช้ภาพผลึกเป็นอันดับที่ 1 คิด เป็นร้อยละ 6.91 อันดับที่ 2 ใช้ เอกสารสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 6.41 อันดับที่ 3 ใช้แผ่นภาพ ร้อยละ 5.28 อันดับที่ 4 ใช้ภาพชุด คิด เป็นร้อยละ 5.78 อันดับที่ 5 ใช้ของตัวอย่างร้อยละ 5.54 ตามลำดับ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ความถี่ของการใช้สื่อทัศนวัสดุในการส่งเสริม

ชนิด	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
1. แผนภูมิ	143	4.77	8
2. แผนภาพ	176	5.68	3
3. แผนสถิติ	149	4.87	7
4. ภาพชุด	173	5.78	4
5. ภาพผลึก	192	6.91	1
6. ภาพโฆษณา	153	5.11	7
7. ฝูงจำลอง	112	3.74	13
8. ของตัวอย่าง	166	5.64	5
9. ป้ายนิเทศน์	154	5.14	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ชนิด	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
10. เอกสารสิ่งพิมพ์	207	6.41	2
11. สไลด์	137	4.57	10
12. ฟิล์มสตริป	95	3.17	17
13. ภาพยนตร์	94	3.14	18
14. เทปบันทึกเสียง	107	3.57	14
15. เครื่องฉายโปร่งใส	102	3.41	16
16. เครื่องฉายทึบแสง	79	2.64	19
17. เทปโทรทัศน์	117	3.91	12
18. เครื่องขยายเสียง	129	4.31	11
19. นิตยสาร	138	4.61	9
20. การสาธิต	154	5.14	6
21. การนำกลุ่มไปศึกษา นอกสถานที่	112	3.74	13
22. การจัดประกวดผลิตภัณฑ์	106	3.54	15
รวม	2995	100	

หมายเหตุ : ตอบตามความสำคัญ

จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบได้ว่า ภาพผลึกและ เอกสารสิ่งพิมพ์ยังเป็น
สิ่งจำเป็นมากในงานส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ และ เทคโนโลยี ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าว เหมือนกับ
ผลการศึกษาเรื่องการใช้โสตฯ เพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัวในกรุงเทพฯ กล่าว
ว่าโสตฯ ที่ใช้ทุกครั้งที่ทำการเผยแพร่เป็นโสตฯ ประเภทวีสดูกราฟิก และ เอกสารสิ่งพิมพ์ ทั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากโสตฯ ดังกล่าวมีราคาถูก และสามารถนำไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ง่าย จึงเป็นที่นิยมใช้ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริม

จำนวนโสตทัศนอุปกรณ์

ก. โสตทัศนวัสดุ

จะเห็นได้ว่าในจำนวนสำนักงานเกษตรต่างๆ ทั้งสิ้น 16 อำเภอ นั้นจะมีโสตฯ ประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ แผนภาพ ภาพผลิต ภาพชุด แผนภูมิ รองลงมาจะเป็นพวก แผ่นป้ายสาธิต สไลด์ फिल्मสตริป फिल्मภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ทางการเกษตร ซึ่งอุปกรณ์ต่างๆ เหล่านี้มีความสำคัญมากต่อการส่งเสริม โสตฯ ที่มีมากที่สุดคือ เอกสารสิ่งพิมพ์ อาจเป็น เพราะได้รับแจกมาจากหน่วยงานส่วนกลางของกรม หรือในระดับจังหวัด รองลงมาคือ แผนภาพและตัวอย่าง

ข. เครื่องฉาย

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ในบรรดาเครื่องฉายทั้งหมดตามหน่วยงานต่างๆ พบว่ามีเครื่องฉายสไลด์มากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องฉายวัสดุโปร่งใส ส่วนเครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายวัสดุทึบแสง และเครื่องฉายภาพยนตร์ ไม่มีอยู่เลยทุกหน่วยงาน เมื่อพิจารณาดูเครื่องฉายที่มีอยู่แล้วสไลด์ และแผ่นโปร่งใส น่าที่จะถูกนำมาใช้มากขึ้นในอนาคต เนื่องจากมีเครื่องมือค่อนข้างจะพร้อมมากกว่าเครื่องฉายชนิดอื่นๆ

ค. เครื่องเสียงและโทรทัศน์

โสตฯ ประเภทเครื่องเสียงทุกระดับ ยังมีใช้น้อยมากดังจะเห็นได้จากสำนักงานเกษตรอำเภอต่างๆ มีเครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน ใช้เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ในขณะที่เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ไม่มีเลย จะเห็นได้ว่าโสตฯ ประเภทเครื่องเสียงนั้น ยังมีอยู่น้อยมาก จึงเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า สื่อประเภทนี้ยังมีอุปสรรคในการนำมาใช้ อยู่มาก เนื่องจากหน่วยงานยังขาดแคลนเครื่องมือเหล่านี้

ง. เครื่องมือในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

สำนักงานเกษตรแต่ละอำเภอ จะมีเครื่องมือพิมพ์ใช้ทุกสำนักงาน และบางส่วนมีเครื่องเขียนแบบ เครื่องโรเยียว กล้องถ่ายรูป ในขณะที่บางส่วนไม่มีเครื่องมือเหล่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 จำนวนโสตทัศนูปกรณ์

ประเภท	จำนวนชุด	สภาพดี	สภาพเสีย
ก. โสตทัศนวัสดุ			
1. แผนภูมิ	24	24	-
2. แผนภาพ	80	80	-
3. แผนสถิติ	27	27	-
4. ภาพผลึก	55	55	-
5. ภาพชุด	55	55	-
6. ภาพโฆษณา	68	62	6
7. หุ่นจำลอง	16	10	6
8. ของตัวอย่าง	70	70	-
9. แผ่นป้ายผ้าสาส์น	8	8	-
10. ป้ายนิเทศ	43	43	-
11. เอกสารสิ่งพิมพ์	648	648	-
12. สไลด์	8	5	3
13. फिल्मสตริป	7	4	-
14. แผ่นโปร่งใส	76	76	-
15. फिल्मภาพยนตร์	8	7	1
16. ม้วนเทป	10	10	-
17. แผ่นเสียง	-	-	-
18. เทปโทรทัศน์ทางการเกษตร	3	3	-
ข. เครื่องฉาย			
1. เครื่องฉายสไลด์	11	10	1
2. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	-	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภท	จำนวนชุด	สภาพดี	สภาพเสีย
3. เครื่องฉายวัสดุโปร่งใส	9	7	2
4. เครื่องฉายวัสดุทึบแสง	-	-	-
5. เครื่องฉายภาพยนตร์	-	-	-
ค. เครื่องเสียงและโทรทัศน์			
1. เครื่องบันทึกเสียง	5	5	-
2. เครื่องเล่นแผ่นเสียง	-	-	-
3. เครื่องรับโทรทัศน์	-	-	-
4. เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์	-	-	-
5. ไมโครโฟน	8	7	1
ง. เครื่องมือในการผลิตวัสดุทัศนวิสัย			
1. กล้องถ่ายรูป	2	2	-
2. เครื่องถ่ายภาพยนต์	-	-	-
3. กล้องถ่ายโทรทัศน์	-	-	-
4. เครื่องเขียนแบบ	5	5	-
5. ห้องมือ	1	-	-
6. เครื่องโรเนียว	8	5	3
7. เครื่องถ่ายเอกสาร	-	-	-
8. เครื่องพิมพ์	16	13	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ความจำเป็นและความเหมาะสมของวัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริม

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ให้ความเห็นว่าวัสดุทัศนวิสัยมีความจำเป็นมากในงานส่งเสริมการเกษตร และวัสดุทัศนวิสัยที่เจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความสำคัญและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในงานส่งเสริม มากเป็นอันดับแรก คือ ภาพผลึก คิดเป็นร้อยละ 36.92 รองลงมา ตัวอย่างของจริง คิดเป็นร้อยละ 18.46 เอกสารสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 15.38 สไลด์ วิดีโอ แผ่นภาพ เทป และเครื่องฉาย โปรเจกต์ คิดเป็นร้อยละ 13.84, 3.07, 3.07, 3.07 และ 1.53 ตามลำดับ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ความจำเป็นและความเหมาะสมของวัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริม

ประเภทของวัสดุทัศนวิสัย	ร้อยละ
ภาพผลึก	36.92
ตัวอย่างของจริง	15.38
เอกสารสิ่งพิมพ์	12.46
สไลด์	3.07
วิดีโอ	3.07
แผ่นภาพ	7.69
เทป	13.84
เครื่องฉายโปรเจกต์	1.53
รวม	100.00

จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ใช้ภาพผลึกมากที่สุดทั้งนี้ เนื่องจากการนำติดตัวเอาไปได้สะดวก การเคลื่อนย้ายได้ง่ายเพราะเป็นวัสดุทัศนวิสัยที่มีขนาดไม่ใหญ่น้ำหนักเบา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพท้องถิ่นที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ไฮโดรทศนุปกรณ์

ส่วนใหญ่สภาพท้องถิ่นไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ไฮโดรทศนุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 70.59 และจัดส่วนหนึ่งพบว่าสภาพท้องถิ่น มีอุปสรรคต่อการใช้ไฮโดรทศนุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 29.41 ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้ได้แก่ การคมนาคมไม่สะดวกทำให้การขนย้ายเกิดความยากลำบาก (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 สภาพท้องถิ่นที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ไฮโดรทศนุปกรณ์

สภาพท้องถิ่น	ร้อยละ
ไม่เป็นอุปสรรค	70.59
เป็นอุปสรรค	29.41
รวม	100.00

จะเห็นได้ว่าสภาพท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ไฮโดรทศนุปกรณ์ มีเป็น ส่วนน้อยเท่านั้นที่มีสภาพท้องถิ่นเป็นอุปสรรค เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่ยังไม่ดีพอ และพื้นที่เป็นที่ลุ่ม มีน้ำท่วมในฤดูฝน

ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดหาไฮโดรทศนุปกรณ์

งบประมาณที่ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริม ใช้ในการจัดหาไฮโดรทศนุปกรณ์ พบว่างบประมาณ มีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 74.29 และบางส่วนพบว่างบประมาณที่ใช้ในการจัดหาไฮโดรทศนุปกรณ์ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 25.71 (ตารางที่ 22)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดหาวัสดุทัศนวิสัย

เงินงบประมาณ	ร้อยละ
ไม่เพียงพอ	74.29
เพียงพอ	25.71
รวม	100.00

จะเห็นได้ว่างบประมาณที่ใช้ในการจัดหาวัสดุทัศนวิสัย ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม มีงบประมาณไม่เพียงพอ ต้องใช้เงินส่วนตัวช่วยในการจัดหาวัสดุทัศนวิสัย เป็นบางส่วน ซึ่งควรจะเพิ่มงบประมาณให้มากกว่านี้

ข้อ เสนอแนะของ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในการใช้วัสดุทัศนวิสัย

ข้อ เสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พอสรุปได้ดังนี้

1. ควร เป็นวัสดุทัศนวิสัยที่ทันสมัย
2. ควร เป็นวัสดุทัศนวิสัยที่ใช้สะดวก
3. ควร มีการตั้งงบประมาณก่อนการผลิต
4. ควรให้มีการจัดฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในการผลิตและหา

ใช้วัสดุทัศนวิสัย

5. ควร เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสถานภาพการผลิตและการใช้ไส้ตทัศน์วัสดุในงานส่งเสริมการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปี พ.ศ. 2533 สรุปได้ดังนี้

รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ส่วนใหญ่เป็น เพศชายคิด เป็นร้อยละ 78.00 อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28 - 30 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 44.00 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 33.5 ปี สถานภาพการสมรสแต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 80.00 อาชีพการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 8-8 ปี ร้อยละ 40.00 วุฒิมัธยมศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี คิด เป็นร้อยละ 48.00 และ 46.00 ตามลำดับประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรก่อนเข้ามาทำงานในกรมส่งเสริม นั้น เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ไม่มีประสบการณ์ด้านนี้มาก่อน คิด เป็นร้อยละ 72.00 ระหว่างการศึกษาในสถาบันนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมส่วนใหญ่เคย เรียนวิชาไส้ตทัศน์ศึกษา คิด เป็นร้อยละ 84.00 ทางด้านการเข้าฝึกอบรมและดูงานด้านไส้ตทัศน์ศึกษา เจ้าหน้าที่ส่งเสริมส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม คิด เป็นร้อยละ 56.00

สถานภาพการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

ในด้านการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุ ไส้ตทัศน์วัสดุที่นำไปใช้ในการส่งเสริม เจ้าหน้าที่ได้รับมาจากหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัด คิด เป็นร้อยละ 27.00 วัสดุที่ใช้ในการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุส่วนใหญ่ได้มาโดยการใช้งบประมาณในหน่วยงานขึ้นมา คิด เป็นร้อยละ 37.12 ในการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุ เพื่อใช้ในการส่งเสริม ได้คือ เกณฑ์ความสะดวกและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย คิด เป็นร้อยละ 12.11 และ 11.85 ตามลำดับ ทางด้านปัญหาการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุ ส่วนใหญ่แล้วขาด เงินซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต คิด เป็นร้อยละ 14.27 และวิธีการผลิตไส้ตทัศน์วัสดุ ได้ยึดถือหลักการตั้งจุดมุ่งหมายก่อนการผลิต คิด เป็นร้อยละ 36.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ไอศทัศน์วีสดูในการส่งเสริม

การเตรียมการใช้ไอศทัศน์วีสดูในงานส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมส่วนใหญ่ จะวางแผนการใช้ล่วงหน้า คิดเป็นร้อยละ ๕4.41 ลักษณะการใช้ไอศทัศน์วีสดูของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม จะใช้ไอศทัศน์วีสดูในการฝึกอบรมเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 21.๑๘ สำหรับเกณฑ์ในการใช้ไอศทัศน์วีสดูเกณฑ์การใช้จะใช้โดยมีแบบแผนตามที่วางไว้ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.77 สาเหตุที่ใช้ไอศทัศน์วีสดูประกอบกำรส่งเสริม ส่วนใหญ่แล้วต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ ๖๕.16 ปัญหาในการใช้ไอศทัศน์วีสดูในการส่งเสริม มีปัญหาคือในหน่วยงานมีไอศทัศน์วีสดูให้เลือกใช้น้อยคิดเป็นร้อยละ 2๑.24 การใช้ไอศทัศน์วีสดูในงานส่งเสริม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเลือกใช้ภาพพลิกและ เอกสารสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 6.๑1 และ 6.41 ตามลำดับ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษาถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ พอจะสรุปได้ดังนี้ ไอศทัศน์วีสดูมีความจำเป็นต่อการนำไปใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรมาก เพราะทำให้เกษตรกรมีความสนใจดีขึ้น ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ประหยัดเวลาในการสอนเกษตรกรสามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้ง่าย จำเรื่องต่างๆได้ดี ไอศทัศน์วีสดูที่มีความสำคัญและเหมาะสมที่นำไปใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร ที่ใช้มากได้แก่ ภาพพลิก ทางด้านสภาพท้องถิ่นโดยทั่วไปที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ความเห็นว่า สภาพพื้นที่ที่มีความสะดวกดี ไม่มีปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้ไอศทัศน์วีสดู เกี่ยวกับปัญหาในด้านงบประมาณที่ใช้การจัดหาไอศทัศน์วีสดู งบประมาณที่จัดมาให้หน่วยงานมีน้อยไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ไอศทัศน์วีสดูในงานส่งเสริม ควรที่จะจัดฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษเกี่ยวกับการใช้และจัดทำไอศทัศน์วีสดู เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดทักษะในด้านการผลิตและการใช้ไอศทัศน์วีสดู

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากข้อมูลที่ได้ แสดงให้เห็นถึงสถานภาพในการผลิต และการใช้ไอศทัศน์วีสดูของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์เป็นอย่างมาก โดยใช้เงินส่วนตัวซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิตเองตั้งนำที่จะเพิ่มงบประมาณด้านวัสดุที่จะใช้ในการผลิตให้กับหน่วยงาน ให้มากขึ้น และควรเน้นการนำวัสดุในท้องถิ่น มาใช้ในการผลิตให้มากขึ้น

2. สำหรับประเภทของผลิตภัณฑ์ที่จะทำการผลิต ควรส่งเสริมให้มีการผลิตผลิตภัณฑ์อย่างง่าย ราคาถูก ที่สามารถผลิตขึ้นเองได้ เช่น การผลิตเอกสารและสิ่งพิมพ์ โดยให้เนื้อหาตรงกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละแห่งให้มากที่สุด ในการผลิตบางอย่างที่ต้องใช้เทคนิคบ้าง ซึ่งต้องใช้เครื่องมือหลายชนิด ควรติดต่อรับสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อสนับสนุนให้บริการหรือให้ความช่วยเหลือ หรืออาจดำเนินการในลักษณะการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผลิตผลิตภัณฑ์เฉพาะเรื่อง เพื่อระดมความคิดและผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ทางด้านการผลิตให้มาร่วมกัน จัดทำเป็นครั้งคราวไป ตามความจำเป็น

3. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมทางด้านการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น เพราะจากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังต้องการความรู้ทางด้านการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนควรจะมีการแนะนำให้สามารถเลือกซื้อเท่าที่มีอยู่ในท้องถิ่น นำมาปรับใช้ให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ควรจัดให้มีศูนย์ผลิตภัณฑ์ขึ้นในระดับจังหวัด เพื่อเป็นศูนย์รวมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการในรูปแบบต่างๆ ภายในจังหวัด นอกจากจะช่วยส่งเสริมให้มีการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในอำเภอแล้ว ยังจะเป็นการรวม เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีราคาแพงมาไว้ในที่เดียวกัน ทำให้มีความพร้อมในการผลิต และการให้บริการดีกว่าการที่เครื่องมือจะจัดกระจายไปตามที่ต่างๆ

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับงานศึกษาค้นคว้า

1. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดอื่นด้วย แล้วนำมา เปรียบเทียบกัน
2. ควรศึกษาในแง่การเปรียบเทียบจากผู้ใช้สื่อที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายโดยตรง เพื่อหาว่าสื่อชนิดใดมีประสิทธิภาพมากที่สุด และศึกษาการยอมรับของ เกษตรกรที่มีต่อสื่อชนิดต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- จุฬาลักษณ์ ไชยดิษฐ์. 2528. การใช้ประโยชน์วัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนพยาบาล
เขตกรุงเทพ. กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชัชกร นฤทศ. 2525. หลักการส่งเสริมทั่วไป. นครปฐม. ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตร
แห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
- ชูศรี บุญเสริม. 2523. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนประถมศึกษา
กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ✓ณรงค์ สมพงษ์และตระการศักดิ์. 2528. รายงานการวิจัยการศึกษา สถานภาพ เกี่ยวกับการ
ผลิต การจัดหา การเลือก และการใช้วัสดุทัศนวัสดุในงานส่งเสริมการเกษตร ของนัก
วิชาการและเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ซึ่งสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ในเขตจังหวัด
ภาคกลาง. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ✓เทพ พงษ์พานิช. 2527. หลักการส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่ ภาควิชาส่งเสริมการ
เกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่
- ธวัชชัย สันติประภา. 2525. เอกสารประกอบการฝึกอบรม. นครปฐม. สำนักส่งเสริม
และฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
- ประสงค์ เปนะนาม. 2524. ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ✓พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์. 2527. วิธีการส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่ ภาควิชาส่งเสริมและเผย
แพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พรทิพย์ อีรวรางกูร. 2522. สถานภาพทางวัสดุอุปกรณ์ของสถาบันศึกษาในสังกัดกรมอาชีว
ศึกษา เขตกรุงเทพ. กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับ ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิจิตร อวระกุล. 2527. หลักการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพ. O.S. PRINTING HOUSE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิรัชญ์ ดงตะจันทร์. 2530. การส่งเสริมการเกษตร. ขอนแก่น. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. 2524. การใช้วัสดุคลุมดินเพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผน
ครอบครัว ในเขตกรุงเทพ. กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ✓ สุโชติ ดาวสุโช. 2518. หลักการส่งเสริมทั่วไป, กรุงเทพ. ฝ่ายวิชาการและวิจัยสำนัก
ส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนงค์วรรณ ตั้งชัย. 2527. การศึกษาสถานภาพความต้องการและการใช้วัสดุคลุมดิน
ในงานประสาธน์พันธุ์ของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อารีย์ สังข์พันธ์. 2523. การใช้วัสดุคลุมดินในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพ.
วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะ เทคโนโลยีการ เกษตร
สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

28 ธันวาคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้านายณัฐ พิศประเทือง นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 4 สาขาพัฒนาการ เกษตร ภาควิชาเทคนิค เกษตร กำลังศึกษาและรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง " การศึกษาสถานภาพการผลิต และการใช้ไฮโดรทอร์มิกในงานส่งเสริมการ เกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตร ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา " ในการทำวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นต้องทราบรายละเอียด เรื่องการผลิตและงานใช้ไฮโดรทอร์มิกในงานส่งเสริม รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ ดังนั้นข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดสละ เวลาตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยนี้ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลที่ได้รับจากท่านครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างยิ่ง

การทำวิจัยครั้งนี้จะสำ เร็จสมบูรณ์ได้ขึ้นอยู่กับคำตอบในแบบสอบถามของท่าน เป็นสำคัญ จึงหวัง เป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณัฐ พิศประเทือง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาสถานภาพการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุในงานส่งเสริมการเกษตร
ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 10 หน้า
2. โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน ( ) ตามความเป็นจริง ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
3. โปรดตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ข้อข้อย่อยที่เขียนว่า "อื่น" (โปรดระบุ) หมายความว่า เมื่อคำตอบของทำนแตกต่างจากข้อความที่กำหนดให้ กรุณาเขียนคำตอบของทำนลงไปด้วย
5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะขอให้เขียนตามความเป็นจริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางด้านการผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ในงานส่งเสริมการเกษตร
2. เพื่อศึกษาสถานภาพทางด้านการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในงานส่งเสริมการเกษตร
3. เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

หมายเหตุ

"สถานภาพ" ในที่นี้ หมายถึง สภาพของการเลือก การจัดหาและการใช้โสตทัศนวัสดุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตามที่เป็นจริง

"โสตทัศนอุปกรณ์" ในที่นี้หมายถึง อุปกรณ์การสอบทั้งหลาย อาจ เป็นวัสดุ หรือ เครื่องมือที่นักส่งเสริมใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมและเผยแพร่ เช่น แผ่นภูมิ รูปภาพ รวมทั้งกิจกรรมที่เป็น การนำเอาวัสดุหรือ เครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ร่วมกัน เช่นการจัดนิทรรศการ การสาธิต

"โสตทัศนวัสดุ" ในที่นี้หมายถึง วัสดุที่นำมาใช้เป็นสื่อในการส่งเสริม ซึ่งอาจเป็นการใช้ วัสดุเพียงอย่างเดียว เช่นภาพพลิก, ป้ายนิเทศ หรือวัสดุที่ต้องนำมาใช้พร้อมอุปกรณ์ เช่น ฟิล์มภาพยนตร์ สไลด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง ..... แผนก .....

สถานที่ทำงาน .....

อายุการทำงาน ..... ปี

4. วุฒิการศึกษา

 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) สาขา ..... ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ป.ว.ท.) สาขา ..... ประโยชน์มัธยมศึกษา (ป.ม.ก.) สาขา ..... ปริญญาตรี สาขา .....

วิชาเอก ..... วิชาโท .....

5. ท่านมีประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรมาก่อน เข้าทำงานในกรมส่งเสริมหรือไม่

 มี ไม่มี

6. ระหว่างการศึกษาในสถาบัน ท่านเคยเรียนวิชาสถิติศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวข้องหรือไม่

 เคย ไม่เคย

7. พื้นที่ในความรับผิดชอบของท่าน

ตำบล .....

อำเภอ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑๕. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมหรือดูงานด้านไอศหัตถศึกษาหรือไม่

( ) ไม่เคย

( ) ไม่เคย

ถ้าเคยโปรดเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ปี พ.ศ.	หลักสูตรหรือวิชา	สถานที่อบรม/ดูงาน	ระยะเวลา
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

ตอนที่ ๒

สถานภาพการผลิต

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ในช่อง ( ) หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

๑. ไอศหัตถวัสดุที่นำไปใช้ในงานส่งเสริมหัตถ์มาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

( ) ๑. ใช้เงินส่วนตัวซื้อ

( ) ๒. ใช้เงินจากงบประมาณในหน่วยงานของท่าน

( ) ๓. ผลิตด้วยตนเอง

( ) ๔. ผู้อื่นผลิตให้

( ) ๕. ขอยืมจากเพื่อนร่วมงาน

( ) ๖. ได้รับจากหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. "วัตถุดิบ" ที่ใช้ในการผลิตสไลด์ทัศนวิสัย ท่านได้มาอย่างไร (โปรดจัดลำดับตามความสำคัญ โดยเขียนหมายเลข 1, 2, 3 ในช่อง ( ))

( ) 1. ใช้เงินส่วนตัวซื้อ

( ) 2. รวมเงินกับผู้ร่วมงานซื้อ

( ) 3. ใช้งบประมาณในหน่วยงานซื้อ

( ) 4. ใช้วัสดุที่เหลือในท้องถิ่น

( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

3. ในการผลิตสไลด์ทัศนวิสัย เพื่อใช้ในการส่งเสริม ท่านได้ถือ เกณฑ์ดังต่อไปนี้

โปรดขีดเครื่องหมาย ลงในตาราง

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ประหยัด-ราคาถูก					
2. ใช้ง่าย					
3. ประหยัดสวยงาม					
4. เคลื่อนย้ายง่าย					
5. มีความคงทนใช้ได้นาน					
6. สิ้นเปลืองเวลาในการทำงานน้อย					
7. เนื้อหาถูกต้อง					
8. ใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น					
9. เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ท่านมีปัญหาการผลิต โสดทัศนวัสดุอย่างไร

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. ขาด เงินซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต					
12. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต					
13. ไม่มี เวลาในการผลิต เพราะมีงานประจำ ที่ต้องทำมาก เกินไป					
14. จัดหาวัตถุดิบได้ยากในท้องถิ่น					
15. ไม่มี เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต					
16. ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือในการผลิต					
17. ขาดทักษะในการผลิต เช่นการวาดภาพ					
18. ไม่แน่ใจคุณภาพของ โสดทัศนวัสดุที่ผลิต เองจะดีหรือไม่					
19. ปัญหาในการผลิตอื่น ๆ (โปรดระบุ)					

15. ท่านมีวิธีการผลิต โสดทัศนวัสดุอย่างไร

- ( ) 11. ตั้งจุดมุ่งหมายก่อนผลิต
- ( ) 12. ทำการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย
- ( ) 13. ศึกษา เนื้อหาอย่างละเอียด
- ( ) 14. กำหนดตารางในการดำเนินการผลิต
- ( ) 15. วิธีการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

การใช้โสตทัศนวัสดุในการส่งเสริม

11. ท่านมีการเตรียมการใช้โสตทัศนวัสดุอย่างไร

- 1. วางแผนชั้นคอนการใช้โสตทัศนวัสดุล่วงหน้า
- 2. ทดลองใช้โสตทัศนวัสดุก่อนนำไปใช้จริง
- 3. เตรียมสถานที่ให้เหมาะกับการใช้โสตทัศนวัสดุของท่าน
- 4. เตรียมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้โสตทัศนวัสดุ
- 5. สร้างความสนใจกับกลุ่มเป้าหมายก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

12. ลักษณะการใช้โสตทัศนวัสดุในงานส่งเสริม

- 1. ใช้โสตทัศนวัสดุในการประชุมกลุ่ม เกษตรกร
- 2. ใช้โสตทัศนวัสดุการเยี่ยม เยียน เกษตรกร
- 3. ใช้โสตทัศนวัสดุในสำนักงานของท่าน
- 4. ใช้โสตทัศนวัสดุในไร่นา เกษตรกร
- 5. ใช้โสตทัศนวัสดุในหน่วยเคลื่อนที่เมื่อออกปฏิบัติงานในหมู่บ้าน
- 6. ใช้โสตทัศนวัสดุในการฝึกอบรม เกษตรกร
- 7. ใช้โสตทัศนวัสดุในงานประชาสัมพันธ์
- 8. ใช้โสตทัศนวัสดุในการเผยแพร่งานวิจัย
- 9. ใช้โสตทัศนวัสดุในการนิเทศงานส่งเสริม
- 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ท่านมีเกณฑ์ในการใช้โสตทัศนวัสดุอย่างไร

- ( ) 1. ใช้อย่างมีระบบตามแผนที่วางไว้
- ( ) 2. สั่ง เกตกลุ่ม เป้าหมายขณะที่กำลังใช้โสตทัศนวัสดุ
- ( ) 3. ให้กลุ่ม เป้าหมายมีส่วนร่วมในการใช้โสตทัศนวัสดุด้วย
- ( ) 4. มีการประเมินผลหลังจากใช้โสตทัศนวัสดุแล้ว
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

14. สาเหตุที่ทำให้ท่านใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการส่งเสริม เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
- ( ) 2. ประหยัดเวลาในการสอน
- ( ) 3. เนื้อหาที่จะสอน เหมาะสมที่จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ประกอบ
- ( ) 4. มีความสามารถที่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์นั้นๆ
- ( ) 5. อุปกรณ์นั้น เป็นของใหม่อยากใช้ดู
- ( ) 6. ผู้เรียนไม่มีโอกาสที่จะเห็นของจริง
- ( ) 7. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

15. ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้โสตทัศนวัสดุประเภทใดในงานส่งเสริม
- ( ) 2. ไม่มีความมั่นใจว่าโสตทัศนวัสดุจะช่วยให้งานส่งเสริมได้ผลดีมากกว่าไม่ใช้
- ( ) 3. ไม่มี เวลาเตรียมตัวก่อนใช้โสตทัศนวัสดุ
- ( ) 4. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้
- ( ) 5. ขาดผู้แนะนำในการใช้โสตทัศนวัสดุ
- ( ) 6. ในหน่วยงานมีโสตทัศนวัสดุให้เลือกใช้น้อย
- ( ) 7. ขาดอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้กับโสตทัศนวัสดุ
- ( ) 8. ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ใช้
- ( ) 9. สภาพของห้องที่ปฏิบัติงานไม่เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนวัสดุ เช่น ในห้องนั้นๆ ไม่มีไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ( ) 10. ไม่สะดวกในการนำวัสดุทัศนวิศดุติดตัวไปในขณะปฏิบัติงาน
- ( ) 11. กลุ่มเป้าหมายไม่ให้ความสนใจ
- ( ) 12. เวลาไม่เหมาะสมในการใช้
- ( ) 13. นอกจากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วสิ่งที่ เป็นปัญหาในการใช้ทัศนวิศดุในงานส่งเสริมได้แก่ .....
- .....
- .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ความถี่ของการใช้วัสดุทัศนวิสัยในการส่งเสริม

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. แผนภูมิ					
2. แผนภาพ					
3. แผนสถิติ					
4. ภาพชุด					
5. ภาพพลิก					
6. ภาพโฆษณา					
7. หุ่นจำลอง					
8. ของตัวอย่าง					
9. ป้ายนิเทศ					
10. เอกสารสิ่งพิมพ์					
11. สไลด์					
12. फिल्मสริป					
13. ภาพยนตร์					
14. เทปบันทึกเสียง					
15. เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์					
16. เครื่องฉายวัสดุทึบแสง					
17. เทปโทรทัศน์					
18. เครื่องขยายเสียง					
19. นิตยสาร					
20. การสาธิต					
21. การพากลุ่มเกษตรกรไปศึกษา นอกสถานที่					
22. การจัดประกวดผลผลิต					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในหน่วยงานของท่าน มีสื่อทัศนูปกรณ์เหล่านี้หรือไม่ มากน้อยเพียงไร

ก. สื่อทัศนวัสดุ

	ไม่มี	มี	จำนวนชุด	สภาพดี	สภาพเสีย
1. แผนภูมิ					
2. แผนภาพ					
3. แผนสถิติ					
4. ภาพหลัก					
5. ภาพชุด					
6. ภาพโฆษณา					
7. หุ่นจำลอง					
8. ของตัวอย่าง					
9. แผ่นป้ายคำสั่ง					
10. ป้ายนิเทศ					
11. เอกสารสิ่งพิมพ์					
12. คุไลด์					
13. ฟิล์มสลับ					
14. แผ่นโปร่งใส					
15. ฟิล์มภาพยนตร์					
16. ม้วน เทป					
17. แผ่นเสียง					
18. เทปโทรทัศน์ทางการเกษตร					
19. อื่น ๆ โปรดระบุ					
.....					
.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ไม่มี	มี	จำนวนชุด	สภาพดี	สภาพเสีย
ข. เครื่องฉาย					
1. เครื่องฉายสไลด์					
2. เครื่องฉายฟิล์มสริป					
3. เครื่องฉายวัสดุโปร่งใส					
4. เครื่องฉายวัสดุทึบแสง					
5. เครื่องฉายภาพยนตร์					
ค. เครื่องเสียงและโทรทัศน์					
1. เครื่องบันทึกเสียง					
2. เครื่องเล่นแผ่นเสียง					
3. เครื่องรับโทรทัศน์					
4. เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์					
5. ไมโครโฟน					
ง. เครื่องมือในการผลิตสื่อทัศนวัสดุ					
1. กล้องถ่ายรูป					
2. กล้องถ่ายภาพยนต์					
3. กล้องฉายโทรทัศน์					
4. เครื่องเขียนแบบ					
5. เครื่องมีด					
6. เครื่องโรเยียว					
7. เครื่องถ่ายเอกสาร					
8. เครื่องพิมพ์					
9. อื่น ๆ โปรดระบุ					
.....					
.....					
.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- 1. ท่านเห็นว่าวัสดุทัศนวิสัยมีความจำเป็นเพียงไรในงานส่งเสริมการเกษตรและทัศนวิสัยชนิดใดที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร

.....
 .....
 .....

- 2. สมาชิกท้องถิ่นโดยทั่วไปที่อยู่ในความรับผิดชอบของท่าน เป็นอย่างไร เป็นอุปสรรคต่อการใช้วัสดุทัศนวิสัยหรือไม่

.....
 .....
 .....

- 3. มีปัญหาอย่างไรเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการจัดหาวัสดุทัศนวิสัย

.....
 .....

- 4. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้วัสดุทัศนวิสัยในงานส่งเสริมอย่างไร

.....
 .....
 .....
 .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้